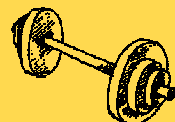
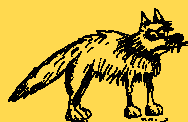

LIMBA CARE NE UNEȘTE

Caiet de exerciții

3

LIMBA care ne unește

AUDIEM, VORBIM, CITIM, ScriEM

Departamentul
Relații Interetnice

Programul Națiunilor Unite
pentru Dezvoltare

Moldova

Limba

care ne unește

CAIET DE EXERCITII

Nivelul III

Chișinău □ 2004

C ZU 811.135.1(075)

L62

LIMBA CARE NE UNEȘTE

CAIET DE EXERCIȚII

Nivelul III

Coordonator:

dr. conf. *Sabina Corniciuc*

Experți naționali:

dr. conf. *Alexandra Gherasim*, USM,

dr. conf. *Ana Gorea*, USM,

dr. *Felicia Cenușă*, Corpul Păcii din Moldova

Autori:

Alexei Acsan, lector superior, ULIM,

dr. conf. *Ala Cojocaru-Zavadschi*, Universitatea *Univers Moldova*,

Lucia Cucu, doctorandă, Institutul de Lingvistică al AȘM

Lucrarea a fost editată în cadrul Proiectului *Limba – mijloc de integrare socială*, implementat și susținut financiar de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova și coordonat pe plan național de Departamentul Relații Interetnice al Republicii Moldova.

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare reprezintă rețeaua globală de dezvoltare a Națiunilor Unite, care promovează schimbarea și conectează țările la informații, experiență și resurse necesare pentru a ajuta oamenii să-și construiască o viață mai bună. În prezent, PNUD își desfășoară activitatea în 166 de țări, acționând împreună cu acestea în direcția identificării soluțiilor proprii pentru a răspunde provocărilor legate de dezvoltarea globală și națională. În procesul de dezvoltare a competențelor proprii, aceste țări beneficiază de resursele Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și ale partenerilor săi.

La editarea lucrării s-a ținut cont de identitatea lingvistică moldo-română realmente existentă, stipulată în Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova (nr. 3465-XI din 01.09.1989).

Echipa de elaborare a lucrării a valorificat majoritatea observațiilor expuse în procesul expertizei. Opiniile exprimate în această lucrare aparțin autorilor și nu le reflectă neapărat pe cele ale PNUD.

PNUD își rezervă dreptul de autor și în cazul în care editarea Caietului se va face în scopuri comerciale.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Limba care ne unește: Caiet de exerciții: nivelul III /A. Acsan, A. Cojocaru-Zavadschi, L. Cucu/ Dep. Relații Interetnice. Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. – Ch.: Epigraf S.R.L., 2004 (F. E.-P. Tipografia Centrală).– 64 p.

ISBN 9975-924-35-2

2000 ex.

811.135.1(075)

Copyright © UNDP Moldova • 2004

Toate drepturile rezervate.

ISBN 9975-924-35-2

Prefață

Caietul de exerciții este un supliment la manualul **Limba care ne unește**, nivelul III, și este destinat tuturor celor care vor să posede limba oficială a statului.

Având la bază materialele didactice elaborate în cadrul Proiectului PNUD Moldova *Limba – mijloc de integrare socială*, **Caietul** este prevăzut pentru lucrul individual.

Lucrarea conține 15 lecții care corespund celor din manual. Exercițiile incluse în Caiet contribuie la formarea și dezvoltarea abilităților de comunicare și servesc drept instrument de autoevaluare / autotestare.

Fiecare lecție are 4 rubrici: **Audiem, Vorbim, Citim, Scriem**.

Rubrica **Audiem** include, de regulă, 3 activități: preaudiere, audiere, postaudiere. Unele exerciții de preaudiere sunt incluse pe casetă pentru o însușire temeinică a sistemului fonematic și a posibilităților combinatorice. Exercițiile de postaudiere se efectuează în scris și consolidează competențele de comunicare. La acest nivel, rămâne la discreția cursantului de câte ori va audia dialogurile.

Activitatea de **vorbire** înlătură barierele de exprimare în diverse situații de comunicare.

Perfecționarea abilităților de **citire** și de îmbogățire a vocabularului se realizează prin perceperea și comentarea informației, prin dezvoltarea deprinderilor de a corela cele citite cu viața reală.

Activitatea de **scriere** consolidează capacitatea de a stăpâni sistemul grafic al limbii de studiu și include improvizarea unor texte în baza imaginilor, a situațiilor din viața de zi cu zi.

Toate aceste activități efectuate conștient vor contribui la îmbogățirea vocabularului și la însușirea gramaticii, adică la realizarea unei comunicări eficiente.

Cheia exercițiilor vă ajută să vă autoverificați.

În speranța că acest **Caiet de exerciții** va facilita însușirea limbii oficiale a statului, autorii doresc tuturor succese.

Sfaturi utile

Pentru a însuși cu succes limba țării în care trăiți, nu ratați ocazia:

- să puneți întrebări la serviciu, la domiciliu, în stradă, la magazin, la piață, la poștă etc.;
- să vorbiți la telefon cu prietenii și colegii dvs.;
- să povestiți colegilor despre cele auzite la radio;
- să citiți ziare și reviste;
- să priviți emisiuni televizate.

Completați fișa personală

Numele _____

Prenumele _____

Data, luna, anul nașterii _____

Locul nașterii _____

Naționalitatea _____

Cetățenia _____

Studii _____

Profesia _____

Locul de muncă _____

Funcția _____

Domiciliul _____

Telefonul _____

Cuprins

Lecția 1	6
Lecția 2	11
Lecția 3	15
Lecția 4	19
Lecția 5	23
Lecția 6	27
Lecția 7	31
Lecția 8	34
Lecția 9	38
Lecția 10	42
Lecția 11	45
Lecția 12	48
Lecția 13	52
Lecția 14	55
Lecția 15	58

Lecția 1

Audiem

1. Ascultați și rețineți.

2. Completați propozițiile în baza celor audiate.

- a) Republica
- b) Orașul este
- c) Râurile și străbat țării
- d) Republica Moldova de la până la

3. Memorați versurile audiate (din repertoriul lui Tudor Gheorghe). Scrieți-le în caiet.

.....
.....
.....
.....

4. Audiați interviul cu Barbara Tacini.

5. Răspundeți complet la întrebări.

- 1) De unde este Barbara?
.....
- 2) Cu ce scop a venit Barbara în Republica Moldova?
.....
- 3) Barbara cunoaște trei limbi. Care sunt ele?
.....
- 4) Ce orașe a vizitat Barbara?
.....

6. Scrieți răspunsul corect pentru variantele false.

- a) Republica Moldova e situată în sud-vestul Europei.
.....
- b) Suprafața Republicii Moldova este de 73.300 de metri pătrați.
.....
- c) Populația Republicii Moldova e de 44.450.000 de locuitori.
.....
- d) Orașul Bălți este situat în sud-vestul Republicii Moldova.
.....

Vorbim

7. Barbara a venit la dumneavoastră în vizită. Fiți ghidul ei și povestiți-i despre orașul /satul în care locuiți.

8. Examinați tabelul și spuneți ce distanță este între localitatea dvs. și alte orașe.

Model: *Distanța dintre Chișinău și Anenii-Noi este de 37 km.
De la Chișinău până la Bălți sunt 131 km.
Între Cahul și Camenca sunt 320 km.*

Orașele Republicii Moldova	CHIȘINĂU	ANENII NOI	BASARABEASCA	BĂLȚI	BENDER	BRICENI	CAHUL	CAMENCA	CANTEMIR	CĂINARI	CĂLĂRAȘI	CĂUȘENI	CEADĂR-LUNGA	CIMIȘLIA	COMRAT	CRIULENI	DONDUȘENI	DROCHIA	DUBĂSARI	EDINET	FĂLEȘTI	FLOREȘTI	GLODENI	GRIGORIOPOL	HÂNCEȘTI	IALOVENI	LEOVA	NISPORENI	OCNIȚA	ORHEI	REZINA	RĂBNIȚA	RĂȘCANI	SÂNGEREI	SLOBOZIA	SOROCA	STRĂȘENI	ȘOLDĂNEȘTI	ȘTEFAN-VODĂ	TARACLAIA	TELENEȘTI	TIRASPOL	UNGHENI	VULCĂNEȘTI
CHIȘINĂU		37	96	131	65	237	168	152	120	51	48	77	131	68	100	37	200	167	42	192	129	132	163	53	36	14	91	69	228	46	100	106	171	106	93	174	23	106	103	156	90	77	111	182
ANENII NOI	37		125	168	28	274	187	180	139	36	85	40	173	100	119	62	237	204	79	229	166	169	200	70	65	40	120	106	265	83	137	142	208	143	56	211	60	143	66	203	127	40	148	201
BASARABEASCA	96	125		227	107	333	117	248	72	90	124	85	35	28	27	133	296	253	138	288	225	228	259	149	63	86	80	125	324	142	196	201	267	202	121	270	119	202	111	85	186	119	194	109
BĂLȚI	131	168	227		190	93	263	89	215	182	87	208	262	199	231	141	69	36	144	61	29	41	32	162	167	145	191	139	100	85	104	110	40	25	218	93	120	86	234	287	51	202	77	297
BENDER	65	28	107	190		296	193	180	139	46	113	22	149	79	110	81	259	226	73	251	194	191	222	55	114	68	131	211	287	117	139	133	230	165	28	233	88	165	48	162	149	12	176	192
BRICENI	237	274	333	93	296		356	182	308	288	180	314	368	305	337	274	56	79	279	29	122	134	85	210	273	251	284	232	35	191	197	203	65	118	330	72	213	179	340	393	144	308	170	390
CAHUL	168	187	117	263	193	356		320	48	185	88	165	299	108	81	205	332	299	210	324	234	300	266	221	127	158	72	163	363	214	267	273	289	270	215	342	191	52	258	205	136	34		
CAMENCA	152	180	248	89	180	182	320		272	203	166	202	283	220	251	115	143	110	107	150	118	48	120	124	188	164	243	214	164	106	53	47	129	96	245	84	175	30	252	308	126	192	166	334
CANTEMIR	120	139	72	215	139	308	48	272		128	140	123	84	66	45	157	284	251	162	276	186	252	218	173	79	134	24	215	311	146	220	226	236	226	173	294	146	226	149	100	210	151	138	82
CĂINARI	51	36	90	182	46	288	185	203	128		99	45	125	62	93	88	251	218	93	243	150	183	214	106	57	65	114	120	279	97	151	157	252	157	95	225	74	157	71	155	141	58	162	176
CĂLĂRAȘI	48	85	124	87	113	180	88	166	140	99		125	156	96	127	85	156	123	90	748	76	128	109	101	61	62	116	48	187	60	111	117	135	70	141	162	25	58	151	204	44	125	58	250
CĂUȘENI	77	40	85	208	22	314	165	202	123	45	125		142	57	110	103	277	244	95	269	206	209	240	112	92	80	109	146	305	123	161	155	248	183	50	251	100	183	26	150	167	34	188	194
CEADĂR-LUNGA	131	173	35	262	149	368	299	283	84	125	156	142		63	39	168	331	298	173	323	240	263	294	184	98	121	96	160	359	177	231	237	302	237	170	305	154	237	146	30	221	161	192	71
CIMIȘLIA	68	100	28	199	79	305	108	220	66	62	96	57	63		31	105	268	235	110	260	177	200	231	121	35	58	52	97	296	114	168	174	239	174	107	242	91	174	83	93	158	91	129	114
COMRAT	100	119	27	231	110	337	81	251	45	93	127	110	39	31		137	300	267	142	192	229	232	263	153	66	90	57	148	328	146	200	206	271	206	138	274	123	206	114	49	190	122	168	82
CRIULENI	37	62	133	141	81	274	205	115	157	88	85	103	168	105	137		200	177	8	202	166	132	173	18	73	51	128	106	228	46	75	68	171	106	79	174	60	106	140	193	90	69	148	219
DONDUȘENI	200	237	296	69	259	56	332	143	284	251	156	277	331	268	300	200		33	201	30	98	95	77	218	246	214	260	208	36	154	159	165	27	94	293	75	189	140	303	356	120	271	146	384
DROCHIA	167	204	253	36	226	79	299	110	251	218	123	244	298	235	267	177	33		180	51	65	62	44	185	203	181	227	175	69	121	126	132	24	61	260	42	156	107	270	323	87	236	113	349
DUBĂSARI	42	79	138	144	73	279	210	107	162	93	90	95	173	110	142	8	201	180		195	167	135	176	17	78	56	133	91	231	49	66	60	174	109	77	177	65	109	121	198	93	61	153	224
EDINET	192	229	288	61	251	29	324	150	276	243	748	269	323	260	192	202	30	51	195		90	102	57	210	228	216	252	200	38	146	189	191	37	86	285	105	181	147	295	348	112	263	138	374
FĂLEȘTI	129	166	225	29	194	122	234	118	186	150	76	206	240	117	229	166	98	65	167	90		70	32	182	142	143	219	92	124	136	133	139	55	54	222	122	101	115	232	270	48	206	48	268
FLOREȘTI	132	169	228	41	191	134	300	48	252	183	128	209	263	200	232	132	95	62	135	102	70		26	150	168	146	223	176	124	86	64	70	81	48	219	44	155	45	235	268	78	203	118	316
GLODENI	163	200	259	32	222	85	266	120	218	214	109	240	294	231	263	173	77	44	176	57	32	26		194	199	177	194	142	94	117	136	142	23	57	256	86	152	118	266	319	83	234	80	300
GRIGORIOPOL	53	70	149	162	55	210	221	124	173	106	101	112	184	121	153	18	218	185	17	210	182	150	194		89	67	144	122	246	64	83	77	189	124	59	192	76	124	103	209	108	43	164	235
HÂNCEȘTI	36	65	63	167	114	273	127	188	79	57	61	92	93	35	66	73	246	203	78	228	142	168	199	89		25	55	62	264	82	136	142	207	128	142	210	59	142	118	128	102	126	94	148
IALOVENI	14	40	86	145	68	251	158	164	134	65	62	80	121	58	90	51	214	181	56	216	143	146	177	67	25		81	60	242	60	114	120	185	37	96	96	188	120	106	120	104	80	125	172
LEOVA	91	120	80	191	131	284	72	243	24	114	116	109	96	52	57	128	260	227	133	252	219	223	194	144	55	81		91	291	137	191	197	231	197	159	265	114	197	135	106	181	143	114	106
NISPORENI	69	106	125	139	211	232	163	214	215	120	48	146	160	97	148	106	208	175	91	200	92	176	142	122	62	60	91		239	108	159	165	179	118	162	210	46	106	172	190	92	223	44	197
OCNIȚA	288	265	324	100	287	35	363	164	311	279	187	305	359	296	328	228	36	69	231	38	124	124	94	246	264	242	291	239		182	180	186	75	125	321	80	220	161	331	384	151	299	175	410
ORHEI	46	83	142	85	117	191	214	106	146	97	60	123	177	114	146	46	154	121	49	146	136	86	117	64	82	60	137	108	182		51	57	125	60	121	128	68	60	149	202	44	105	118	228
REZINA	100	137	196	104	139	197	267	53	220	151	111	161	231	168	200	75	159	126	66	189	133	64	136	83	136	114	191	159	180	51		6	144	111	143	100	123	19	203	256	95	127	169	282
RĂBNIȚA	106	142	201	110	133	203	273	47	226	157	117	155	237	174	206	68	165	132	60	191	139	70	142	77	142	120	197	165	186	57	6		150	117	137	106	123	25	209	262	101	121	175	287
RĂȘCANI	171	208	267	40	230	65	289	229	236	252	135	248	302	239	271	171	27	24	174	37	55	81	23	189	207	185	231	179	75	125	144	150		65	264	77	160	126	174	327	91	242	100	353
SÂNGEREI	106	143	202	25	165	118	270	96	226	157	70	183	237	174	206	106	94	61	109	86	54	48	57	124	128																			

9. Barbara dorește să cunoască mai bine Republica Moldova.
Propuneți-i un itinerar interesant.

10. Povestiți-i Barbarei despre clima Republicii Moldova. Folosiți imaginile de mai jos.

11. Ce i-ați spune Barbarei dacă s-ar interesa de:

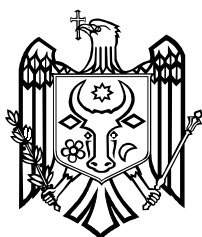
- a) oamenii care locuiesc în Republica Moldova;
- b) economia țării noastre;
- c) resursele naturale de care dispune Republica Moldova;
- d) natura de la noi?

Citim

12. Citiți textele și reproduceți conținutul lor.

Drapelul de Stat al Republicii Moldova este tricolor. Culorile sunt dispuse vertical, în ordinea următoare, începând de la lance: albastru, galben, roșu. În centru, pe fâșia de culoare galbenă, este imprimată Stema de Stat a Republicii Moldova.

Stema de Stat a Republicii Moldova reprezintă un scut tăiat pe orizontală având în partea superioară culoarea roșie, în cea inferioară albastră, capul de bour având între coarne o stea cu opt raze. Capul de bour are în dreapta o roză cu cinci petale, iar în stânga o semilună conturată. Toate elementele reprezentate în scut sunt de aur (galbene). Scutul este plasat pe pieptul unei acvile, purtând în cioc o cruce de aur (acvila cruciată) și ținând în gheara dreaptă o ramură verde de măslin, iar în cea stângă un sceptru de aur.

13. Completați spațiile libere.

Cuvinte de reper: *Mircea Snegur; Petru Lucinschi; Vladimir Voronin; 27 august; stat suveran și independent; Parlamentul; 101 deputați; republica; președintele Republicii Moldova.*

Republica Moldova este
Sărbătoarea națională este marcată la Forma de guvernământ este
Organul legislativ suprem este, format din, alesi pentru un mandat de 4 ani prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Șeful statului este ales pe 4 ani (pentru cel mult 2 mandate consecutive).

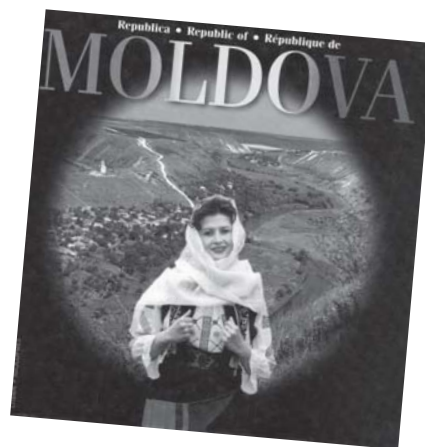
Primul Președinte al Republicii Moldova a fost

La alegerile prezidențiale din 1996, șef al statului a fost ales

Primii doi președinți au fost aleși de către popor.

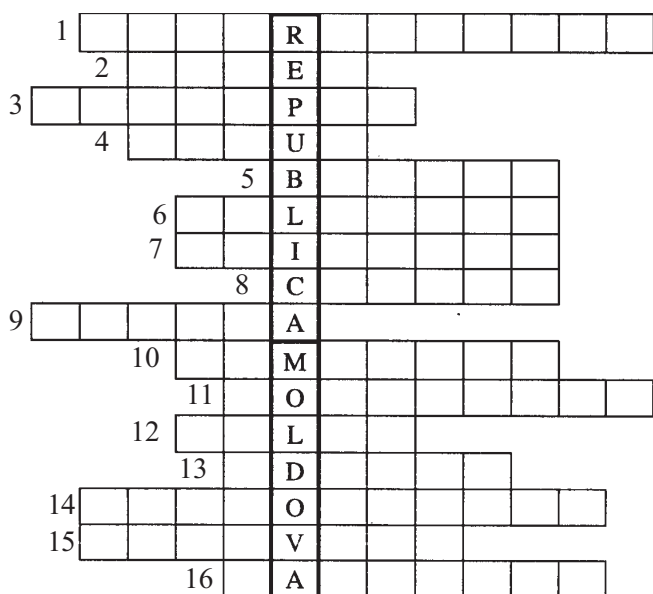
În anul 2001, deputații din Parlament l-au ales în calitate de Președinte al Republicii Moldova pe

14. Selectați și alte informații la temă din albumul *Republica Moldova* (Editura *Litera*, Chișinău, 1998).

Scriem

15. Rezolvați integrama Orașele Republicii Moldova.

- Oraș care provine de la numele istoric Basarabia.
- Oraș în care se află statuia domnitorului Vasile Lupu.
- Oraș din stânga Nistrului în care se află statuia lui Aleksandr Suvorov.
- Oraș din sudul republicii unde se află Teatrul Dramatic *B.P. Hasdeu*.
- Oraș căruia i se mai spune Tighina.
- Oraș din centrul republicii în care se află Colegiul Pedagogic *Alexandru cel Bun*.
- Capitala Republicii Moldova.
- Capitala Unității Teritorial-Administrative Găgăuzia.
- Oraș în nordul republicii cu cetate pe malul Nistrului.
- Oraș situat la 68 km de Chișinău (spre sud).
- Oraș situat la 200 km de Chișinău (spre nord).
- „Capitala” de nord a Republicii Moldova.
- Oraș situat la 61 km de Bălți.
- Oraș situat la 43 km de Tiraspol.
- Cel mai apropiat oraș de Chișinău (14 km).
- Oraș ce poartă numele unui domnitor moldovean, membru al Academiei din Berlin.

16. Notați pe hartă orașele Republicii Moldova.

17. Scrieți cuvântul dintre paranteze la forma cerută de context.

Model: Cetatea Soroca se află pe malul drept al(Nistru).
Cetatea Soroca se află pe malul drept al Nistrului.

- 1) Republica Moldova e situată în sud-estul (Europa).
- 2) Capitala (Republica Moldova) este orașul Chișinău.
- 3) Moderatorul (emisiune) a intervievat-o pe domnișoara Barbara Tacini din Italia.
- 4) Barbara activează în cadrul (Program) *Salvați copiii*.
- 5) Orașul Cahul este situat în apropierea (râu) Prut.
- 6) Cursanții au studiat limba oficială a (stat) la cursurile organizate în cadrul (Proiect) *Limba – mijloc de integrare socială*.

Lecția 2

Audiem

1. Ascultați și rețineți.

2. Alcătuiți propoziții cu îmbinările audiate.

.....
.....

3. Ascultați și puneți accentul.

Clădire, apropiere, frumusețe, ospitalier, reședință, provincie, impunător, veritabil.

4. Audiați și apoi completați interviul realizat cu scriitorul Victor Dumbrăveanu.

Corespondentul: Domnule Victor Dumbrăveanu, știm că de sunteți din Corlăteni, Râșcani. Acolo v-ați petrecut și?

Scriitorul: Copilăria mi-am petrecut-o în natal, acolo am mers la școală, am absolvit școala tot în satul natal.

Corespondentul: Ce înseamnă pentru dvs. părintească?

Scriitorul: Părinții și casa unde rămân pentru totdeauna dorul cel mai mare. În clipe de și în clipe de pașii mei fac ce fac și se întorc la de piatră ca la un loc plin de și Acolo totdeauna era și

Corespondentul: Acum locuiți la Chișinău, departe de casă. Ce are locul de pentru dvs.?

Scriitorul: Ca și, omul are nevoie de un cuib al său. Nu pentru a se feri de, de, de și de, ci pentru a avea unde se întoarce și de unde să-și pornească în copiii.

Corespondentul: Se spune că de cele mai multe ori casa seamănă cu Dvs. ce părere aveți?

Scriitorul: Cred că este adevărat. După felul caselor poți să dezlegi unui sat întreg. Treci pe și ești pătruns de așezării omenești, de limpede a caselor care se văd peste garduri și grădini, de și copiilor veseli și plini de viață.

Corespondentul: Ce le puteți spune celor care pleacă de acasă și uită de casa părintească?

Scriitorul: Nu știu ce le-aș da, dar știu că acel care poartă în suflet și unei case părintești pare a fi unei moșteniri fără asemănare.

5. Răspundeți complet la întrebări.

1) De unde sunteți de baștină? /

2) Unde v-ați petrecut copilăria? /

3) Unde sunteți stabilit acum? /

4) Aveți nostalgia casei părintești? /

5) Ce înseamnă pentru dvs. casa părintească? /

.....

Vorbim

6. Se spune că omul în viața sa trebuie să sădească un pom, să crească un copil, să construiască o casă, să sape o fântână. Dvs. cum credeți? Argumentați.

.....

7. Spuneți unde se află:

Cuvinte de reper: *alături de, colț cu, vizavi, lângă, între.*

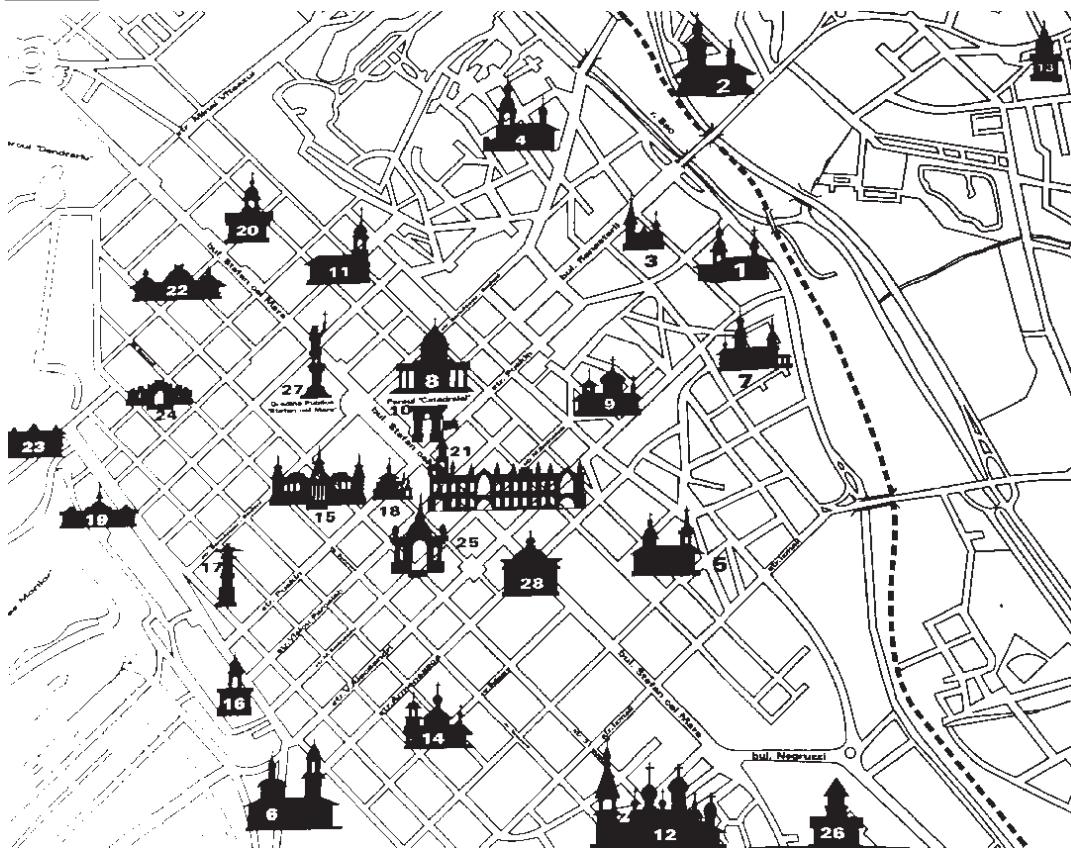
Model: – Unde se află cinematograful „Patria”?

– Cinematograful „Patria” se află vizavi de Teatrul de Operă și Balet.

8. Numiți locurile de pe harta Chișinăului.

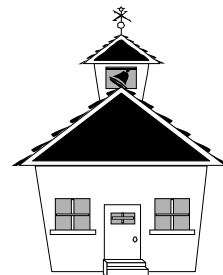
Model: 27 – Monumentul lui Ștefan cel Mare

9. Ce este în vecinătatea casei dvs.? Alcătuiți un dialog.

Model: – În vecinătatea casei dvs. este un restaurant?

- Nu, nu este.
- Dar ce este în vecinătatea casei dvs.?
- Nu departe de casa mea este o Casă de Asigurări.

.....

.....

.....

.....

Citim

10. Citiți și completați textul despre orașul Chișinău.

Cuvinte de reper: centru, locuitor, sector, ambasadă, colină, cale, linie, drum.

Municipiul Chișinău este un important administrativ, politic, economic, științific și cultural al Republicii Moldova. Orașul este așezat pe 7 și se întinde pe o suprafață de 160 km p. Din punct de vedere administrativ, Chișinăul este divizat în 5 : Centru, Botanica, Buiucani, Râșcani și Ciocana. În prezent aici locuiesc 663 mii de La Chișinău sunt deschise și reprezentanțe ale unor state străine și ale unor instituții și organisme internaționale. Capitala țării are legături cu multe orașe din lume prin aeriene, ferate și auto.

11. Cunoașteți ce ambasade sunt în orașul Chișinău? Completați în baza modelului.

Drapelul	Sediul	Nr. de telefon	Nr. de fax	Țara
1) alb, verde, roșu	str. 31 august, 125	tel. 23-79-83	fax. 23-79-78	Bulgaria
2) albastru, alb, roșu	str. 31 august, 101	tel. 22-82-04	fax. 22-82-24
3) negru, roșu, galben	str. Maria Cibotari, 35	tel.23-46-07	fax. 23-46-80
4) albastru, galben, roșu	str. București, 66/1	tel.22-81-26	fax. 22-81-29
5) alb, albastru, roșu	bd. Ștefan cel Mare,153	tel.23- 49-40	fax.54-77-51
6) albastru, roșu; 13 steluțe	str. Alexei Mateevici,103	tel.23-37-72	fax. 23-30-44
7) albastru și galben	str. Sfatul Țării, 55	tel. 24-70-38	fax. 24-78-14

Scriem

12. Completați textul despre Chișinău.

Cuvinte de reper: chișlă, frumusețe, ospitalier.

- 1) Denumirea orașului provine de la cuvântul – forma populară a denumirii unui izvor.
- 2) Chișinăul este un oraș cu porți deschise pentru prieteni.
- 3) O adevărată a orașului este spațiul verde.

13. Convingeți oaspeții de peste hotare că merită să facă o excursie prin orașul dvs.

Stimați domni și doamne, oaspeți!

Vă invităm într-un oraș ce-și iubește și stimează oaspeții. Sunt convins că veți avea cele mai frumoase amintiri despre orașul nostru.

.....
.....
.....

14. Alcătuiți întrebări la tema Casa părintească.

Model: *Ce înseamnă casa părintească? De ce are nevoie omul de părinți?
La ce vă gândiți când sunteți departe de casă?*

Ce ?
Despre ce ?
Pentru ce ?
Cu ce ?
La ce ?
De ce ?

15. Continuați enunțul.

Ieri dimineată, în pragul casei părintești

.....
.....
.....
.....

16. Completați dialogul Mergem la hram.

Cuvinte de reper: *ne, îl, îi, te, mă, o.*

Maria: Alo, Alina, ce faci?

Alina: Mulțumesc, bine. rog pe soțul meu să mergem la țară. E hramul satului și părinții
..... așteaptă. De fiecare dată bucurăm când venim cu oaspeți. invit și pe tine

Maria: inviți și pe mine?! Cu plăcere merg.

Alina: Atunci ne întâlnim la ora 17. Poate reușim să mergem și la o cafea.

Maria: E posibil să întârzii puțin. așteptați?

Alina: Bine, așteptăm. Dar de ce vei întârzia?

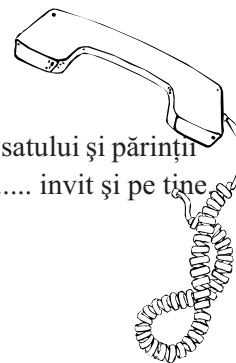
Maria: întâmpin la gară pe cumnata mea Elena. Ea vine de la București.

Tu cunoști pe Elena?

Alina: Da, știu. Transmite-i salutări.

Maria: Îi transmit neapărat.

Alina: Pe curând.

17. Transformați dialogul din exercițiul precedent în vorbire indirectă.

Model: *Maria o sună pe Alina și o întreabă ce face, iar Alina îi răspunde că*

.....
.....
.....
.....

Lecția 3

Audiem

1. Ascultați și rețineți.

2. Completați propozițiile în baza celor audiate.

- a) Cronicarul spunea: „..... și la oameni”.
- b) Moldova cu
- c) Despre se spune:,,
- d) Vrem cât mai multă despre

3. Audiați interviul cu maestrul Vasile Iovu.

4. Ce informații noi ați aflat despre maestrul Vasile Iovu?

Scrieți:

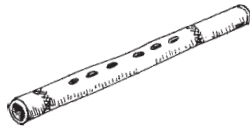
- despre locul de naștere:
- despre instituțiile unde și-a făcut studiile:
- despre începutul carierei:
- despre turneele efectuate:
- despre colaborarea cu alte personalități:

Vorbim

5. Maestrul Vasile Iovu s-ar bucura dacă ar ști că v-a plăcut legenda naiului. Reproduceți conținutul ei.

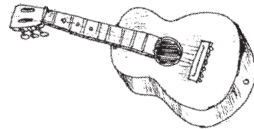

**6. Cunoașteți personalități notorii din Republica Moldova?
Scrieți câte trei nume în dreptul domeniului indicat:**

a) muzică populară:

.....

b) muzică de estradă:

.....

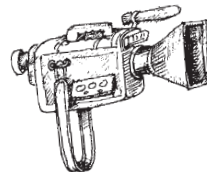
c) pictură:

.....

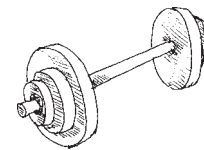
d) arta scrisului
(scriitori, poeți, ziariști):

.....

e) cinematografie:

.....

f) sport:

.....

g) medicină:

.....

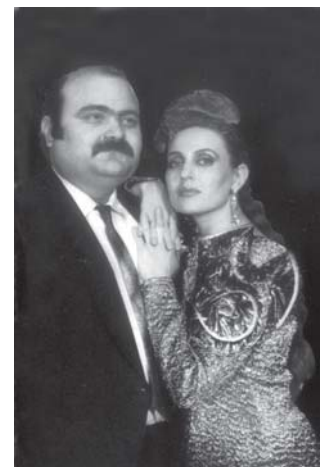
h) învățământ:

.....

Alte domenii (*specificați*):

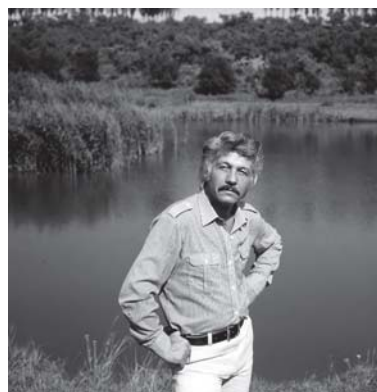
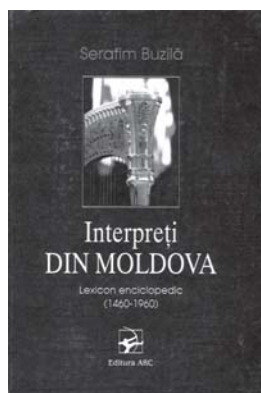
.....

7. Cunoașteți aceste personalități? Relatați ce știți despre ele.

Citim

8. **Selectați texte despre alte personalități din cartea *Interpreți din Moldova*, autor Serafim Buzilă (Editura ARC, Chișinău, 1996).**

9. **Citiți textul de mai jos. Scrieți în locul punctelor prepozițiile necesare.**

Șaptezeci de ani de dragoste cu Mihai Volontir

Iată că și bădița Mihai Volontir a adunat 70 primăveri, rămânând tânăr chip și frumos suflet. S-a născut 9 martie 1934, satul Hlijeni, de prin părțile Șoldăneștilor.

Vine Bălți și alți tovarăși de breaslă deschide în inima nordului Teatrul Muzical-Dramatic *Vasile Alecsandri* – dragostea lui pentru toată viața. La sigur că a avut oferte tentante, el însă a rămas fidel dragostei dintâi.

Debutează 1957, rolul Surugiului piesa *Chirița în Iași*, spectacol de inaugurare a Teatrului *Vasile Alecsandri*. A fost un debut reușit, deoarece au urmat cele mai frumoase roluri acest teatru, multe ele fiind principale.

Peste zece ani debutează și cinematografie. Primul film a fost *Se caută un paznic*, după povestea *Ivan Turbincă* de Ion Creangă.

Urmează multe roluri (peste o sută eroi) filmele turnate diferite studiouri. Cine ar fi interpretat mai bine rolul lui Dimitrie Cantemir sau cel al lui Budulai?

Frumos chip, frumos suflet al nostru, Mihai Volontir. Să ne trăiești, bădiță, și să te aibă Domnul pază mulți-mulți ani înainte.

Tineretul Moldovei, 11 martie 2004

Scriem

10. **În baza textului citit, sistematizați informația referitoare la:**

– data și locul nașterii actorului:

.....
.....
.....

– debutul actorului:

a) în teatru:

.....
b) în cinematografie:

– rolurile din filme:

.....
.....
.....

Lecția 4

Audiem

1. Ascultați și rețineți.

2. Alcătuiți propoziții cu îmbinările audiate.

.....
.....
.....

3. Audiați și apoi completați interviul realizat în cadrul emisiunii *Viitorul nostru* cu profesorul universitar Dumitru Ciobanu.

Corespondentul: Domnule Dumitru Ciobanu, se știe că în orice învățământul este una dintre cele mai importante, întrucât pregătește viitorul țării. Ce credeți despre sistemul de învățământ din Republica Moldova?

Dumitru Ciobanu: Sistemul de învățământ din Moldova creează tinerilor condiții pentru a însuși o profesie și sperăm ca cei ce-și fac astăzi studiile în instituțiile noastre un viitor acestei țări. Putem spune fără că despre o societate se poate judeca după învățământului.

Corespondentul: Se zice că structura național de învățământ din Moldova celui european. Ce ați putea aduce în favoarea acestei

Dumitru Ciobanu: Atât în Europa, cât și în Republica Moldova toți au dreptul universal la educație, instruire și învățământ general, profesional, indiferent de sex, rasă, naționalitate, Statul învățământul general obligatoriu de nouă ani.

Corespondentul: Există un sistem de instruire.....?

Dumitru Ciobanu: Putem spune cu că astăzi în țara noastră funcționează un sistem național de și dezvoltare profesională a cadrelor din învățământ și știință.

Corespondentul: Cum este apreciat pe plan sistemul de învățământ și știința de la noi?

Dumitru Ciobanu: Savanții moldoveni sunt invitați la universitățile și în centrele de științifică din Occident. Tinerii din diferite țări și obțin burse de studii și de cercetare în Republica Moldova.

Corespondentul: Să înțelegem că nu avem probleme la învățământ?

Dumitru Ciobanu: Ar fi o să credem așa. E să amintim problema standardelor academice, a transferabile, a studiilor. Nu este de neglijat nici problema salarizării a cadrelor didactice, a angajării tinerilor specialiști în câmpul muncii etc. Dar noi în rezolvarea problemelor, mai ales că avem multor organisme internaționale.

Corespondentul: În concluzie, putem afirma că învățământul îi va alege și în continuare pe cei și de cunoaștere. Viitorul țării noastre este în celor care studiază.

Dumitru Ciobanu: Aveți dreptate. Toate în activitatea noastră le în această direcție.

Corespondentul: Vă mulțumim pentru interviu și vă dorim succese în realizarea propuse.

4. Enumerați problemele cu care se confruntă învățământul din Republica Moldova.

.....
.....
.....

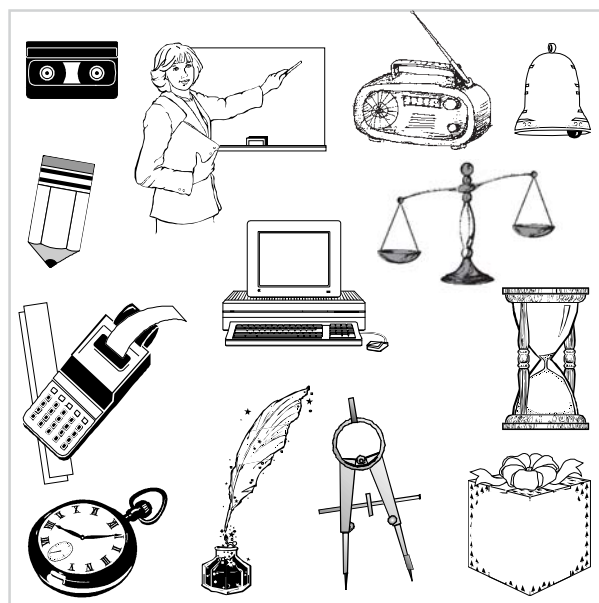
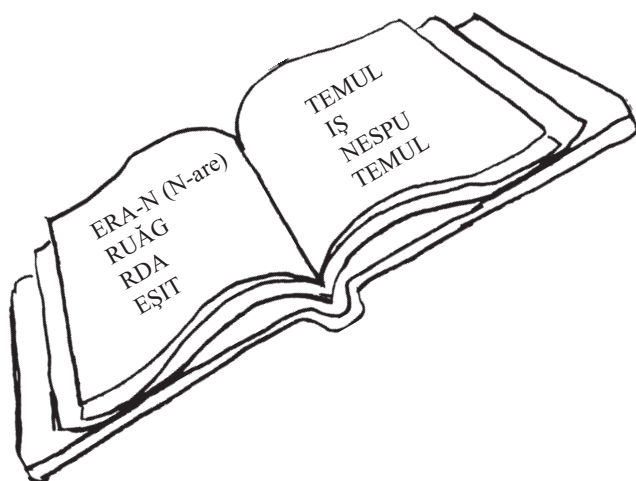
5. Cum am putea soluționa, în opinia dvs., problemele din sistemul nostru de învățământ?

.....
.....
.....

6. Cu literele din cuvântul *universitate* puteți alcătui și alte cuvinte: *univers, vers, sat, etate, stat*. Continuați șirul lor.

.....
.....
.....

7. Descifrați enigma. Veți citi o ghicitoare pe care e bine să o memorizați.

Vorbim

8. Numiți obiectele din chenar și spuneți cum sunt utilizate.
Cu ce literă încep ele?

9. Maarten a venit din Olanda la studii în Moldova.
Vorbiți-i despre instituțiile superioare din Moldova.
Sfătuiți-l ce universitate să aleagă. Argumentați.

Repere:

- 1) Câte universități sunt în Moldova?
- 2) În ce orașe ale Moldovei sunt universități?
- 3) Ce universitate, facultate i-ați recomanda?

10. Sunteți sau nu sunteți de acord cu ei? Argumentați.

Andrei spune că cel mai bine este să fii medic.
.....
Elena spune că cel mai bine este să fii economist.
.....
Pavel spune că cel mai bine este să fii jurist.
.....
Ana spune că cel mai bine este să fii profesor.
.....

11. Ați auzit un adolescent care susține că profesia dvs. nu este prestigioasă. Convingeți-l că nu are dreptate.

.....
.....
.....

12. Imaginați-vă că sunteți reprezentantul Ministerului Educației. Ce reforme ați introduce în învățământul primar, gimnazial, liceal și universitar?

.....
.....
.....
.....

Citim

13. Citiți și completați textul Studiile mele.

Cuvinte de reper: a depune, a nu renunța, a lucra, a deveni, a scrie, a trece, a merge, a îndemna, a hotărî, a repeta.

De mic copil, Ana și-a dorit să profesoară. A absolvit școala generală din satul natal și documentele la Universitatea de Stat din Bălți, Facultatea de Litere. Nu a fost însă înmatriculată la universitate, pentru că nu concursul.

S-a întors acasă în satul natal și un an la uscătoria de tutun. Nu și-a pierdut curajul. Seara venea de la lucru și învăța. Citea și până la miezul nopții. Sâmbăta și duminica la o profesoară în etate din sat, la care lua lecții particulare. Următorul an să-și încerce iarăși norocul, dar nu la Bălți, ci la Chișinău.

Acum Ana este profesoară de limbă și literatură română. Este mulțumită că și-a realizat scopul măreț. Ea îi pe discipolii săi să la vis și deseori aceeași maximă: "Dacă omul vrea ceva cu adevărat, tot Universul conspiră la realizarea dorinței sale".

14. Alcătuiți un microtext despre studiile dvs.

.....
.....
.....
.....

Scriem

15. Imaginați-vă că sunteți profesor. Ce sfaturi i-ați da unui tânăr care pornește pe drumul vieții?

Model: *Să știi întotdeauna ce vrei.*

• *Nu renunța niciodată la visurile tale.*

-
-
-
-
-

16. Alcătuiți 10 întrebări la tema Studii.

Model: *Unde ți-ai făcut studiile?*

•	•
•	•
•	•
•	•
•	•

17. Transformați propozițiile după model.

Model: *Eu îi telefonez mamei mele. / Eu i-am telefonat mamei mele.*

- 1) Profesorul îmi acordă încă o șansă. /
- 2) Ei vă dăruiesc cadouri simple, dar necesare. /
- 3) Rectorul le înmânează diplomele. /
- 4) Studentul ne promite că se va corecta. /
- 5) Colegul îți propune să citești această carte. /

18. Răspundeți succint la întrebări.

Model: – *Ați citit azi ziarele?*
– *Da, le-am citit.*

– Ai anunțat părinții?

–

– Ai găsit cartea?

–

– Ai scris referatul pe care l-ai început ieri?

–

– Au corectat greșeala?

–

– A întrebat profesoara?

–

19. Continuați enunțul.

1) Când nu mai ai cale de întoarcere, trebuie

2) Lucrurile frumoase le realizăm

Lecția 5

Audiem

1. Ascultați și rețineți.

2. Completați propozițiile pe baza informației audiate.

- a) Natura, și ei
- b) Codrii un al
- c) Actualmente, Moldova doar:
..... și
- d) Mănăstirile și reprezintă cultural și
..... deosebit

3. Memorați versurile audiate, apoi scrieți-le.

.....
.....
.....
.....
.....

Nicolae Dabija

4. Audați interviul cu doctorul în studiul artelor Tudor Stavilă.

5. Invitatul emisiunii se interesează dacă ați reținut informația despre:

- a) cetățile din Republica Moldova:

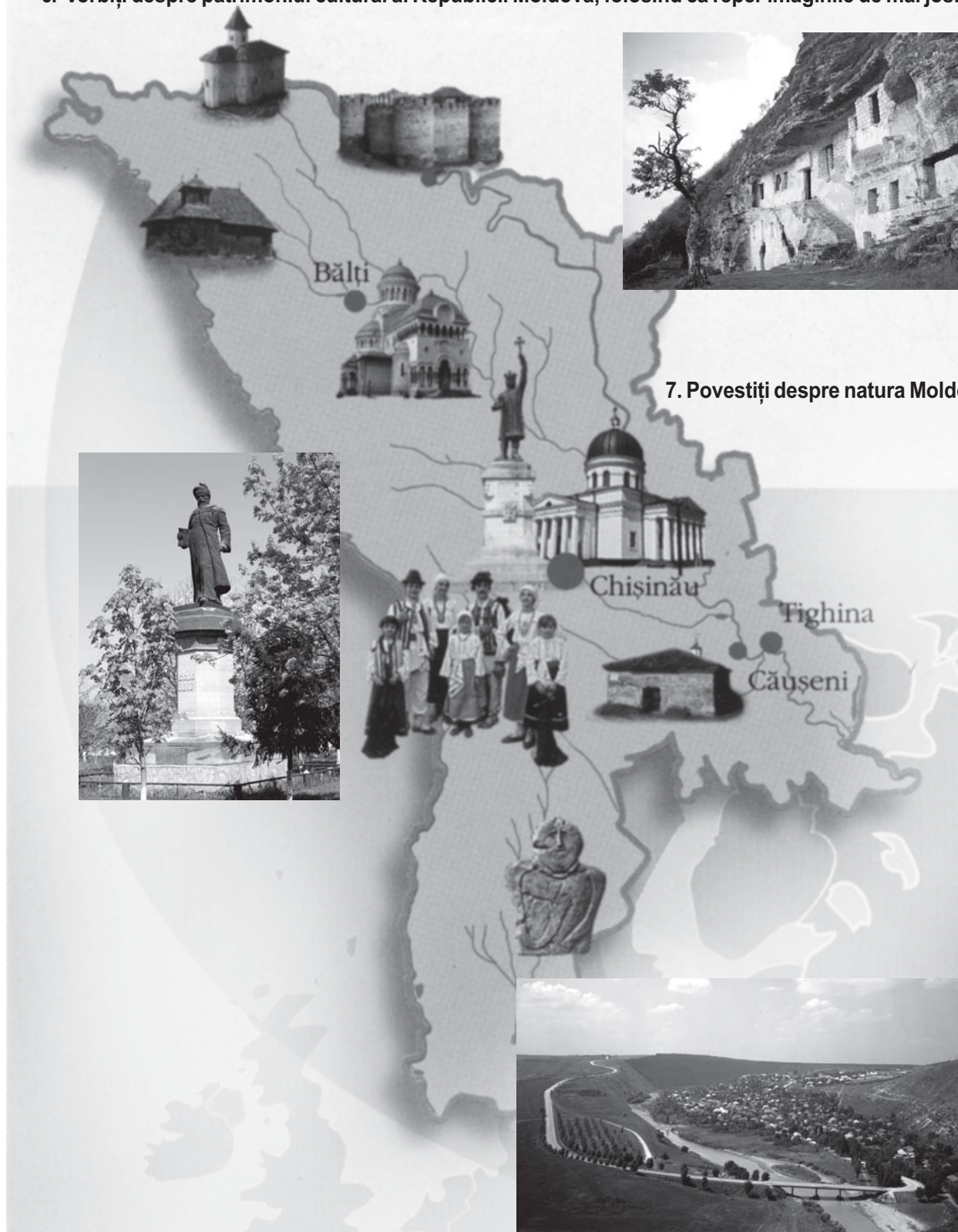
.....
.....
.....
.....
.....

- b) mănăstirile de pe teritoriul Republicii Moldova:

.....
.....
.....
.....
.....

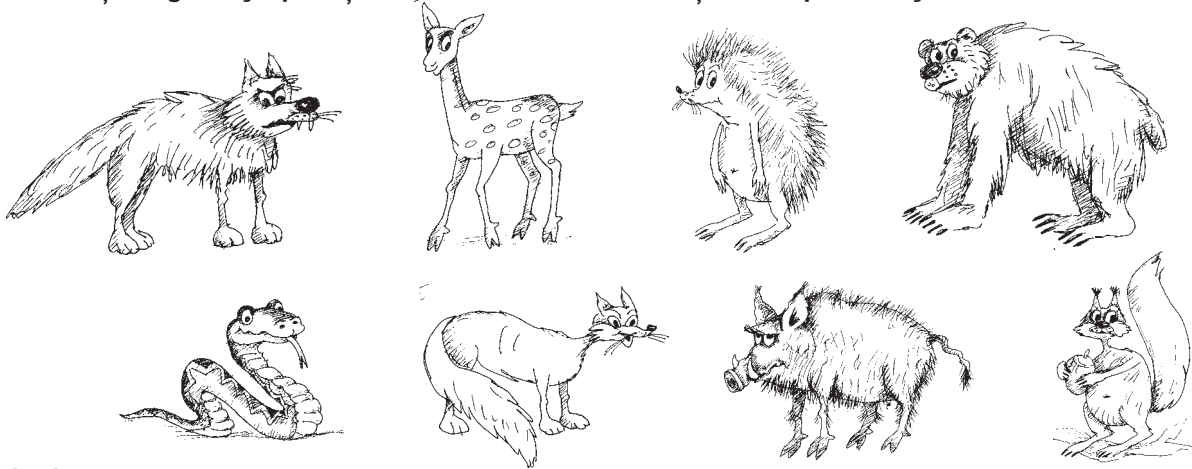
Vorbim

6. Vorbiți despre patrimoniul cultural al Republicii Moldova, folosind ca reper imaginile de mai jos.

7. Povestiți despre natura Moldovei.

8. Priviți imaginile și spuneți care din aceste animale viețuiesc în pădurile și în codrii Moldovei.

Citim

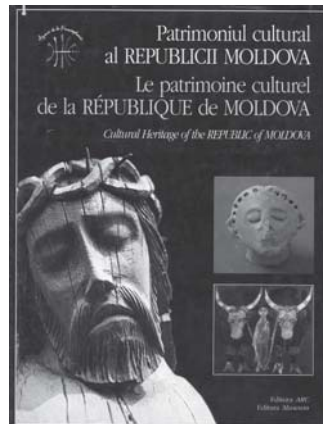
9. Citiți textul. Completați spațiile libere.

Cuvinte de reper: Chișinău; alături de; este așezată; întemeiată; unele versiuni; a fost arsă; a fost zidită; a fost renovată; este legată de.

Mănăstirea Hârbovăț

Mănăstirea Hârbovăț pe malul Ichelului,
 satele Hârbovăț și Hoginești, la 50 km de
 A fost la 1730 de boierul Constantin Capruz. Există însă
 conform cărora ea ar fi mai veche. de trei ori de turci și tătari.
 Actuala biserică *Adormirea Maicii Domnului* din incinta mănăstirii
 la 1816, pe locul unei biserici mai vechi din lemn.
 de câteva ori în perioada 1828-1855. Celebritatea acestei mănăstiri
 Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Hârbovăț.

10. Selectați și alte informații la temă din cartea **Patrimoniul cultural al Republicii Moldova**, autori: Tudor Stavilă, Constantin Ion Ciobanu, Tamara Diaconescu (Editurile Arc și Museum, Chișinău, 2003).

Scriem

11. Din neatenție, operatorul nu a lăsat spații între cuvinte. Restabiliți propozițiile.

a) CETĂȚILEMOLDOVEIMEDIEVALEJUCAUUNROLDEOSEBITÎNISTORIAȚĂRII.

.....

b) DE-ALUNGULMALULUIDREPTALNISTRULUIȚARAERAAPĂRATĂDE
FORTAREȚELEDELAHOTIN,SOROCA,TIGHINAȘICETATEAALBĂ.

.....
.....
.....

c) CETATEASOROCAAFOSTCONSTRUITĂÎNPERIOADADEDOMNIEALUIȘTEFANCELMARE.

.....
.....

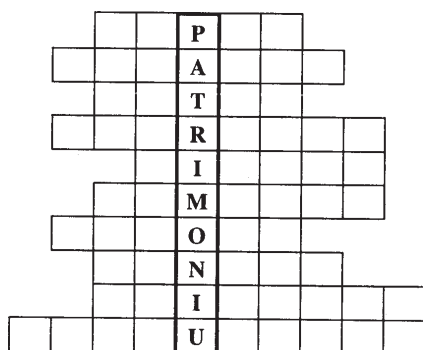
d) CETATEATIGHINAAFOSTZIDITĂPETIMPULDOMNITORULUIPETRURAREȘ.

.....
.....

12. Aveți oaspeți din Germania. Alcătuiți planul unei excursii la cetățile și mănăstirile din Republica Moldova.

.....
.....
.....
.....
.....

13. Rezolvați integrama Patrimoniul.

- 1) Mănăstire situată la nord-estul Moldovei, pe malul Nistrului.
- 2) Cascadă vestită nu departe de Rezina.
- 3) Cetate moldovenească aflată azi pe teritoriul Ucrainei.
- 4) Cea mai cunoscută mănăstire din Republica Moldova.
- 5) Sat în care se află un schit săpat într-o stâncă cu înălțimea de 100 m.
- 6) Cuvânt ce are același sens cu *patrimoniul*, *tezaur*.
- 7) Cetate situată la nord-estul republicii.
- 8) Altă cetate cunoscută.
- 9) Localitate în care se află mănăstirea Noul Neamț.
- 10) Localitate de lângă Orhei în care se află o clopotniță pe o stâncă.

14. Scrieți verbele dintre paranteze la forma cerută de context.

Model: Când ... (a avea) cinci ani, am fost pentru prima dată la Soroca și am văzut cetatea.
Când aveam cinci ani, am fost pentru prima dată la Soroca și am văzut cetatea.

- 1) Pe timpul lui Ștefan cel Mare, Cetatea Soroca (a fi) de lemn.
- 2) Cetatea de lemn (a avea) dimensiuni mai mici decât actuala cetate de piatră.
- 3) Când (a avea) cinci ani, (a vrea) nespun de mult să văd Cetatea Soroca.
- 4) Pe atunci nu (a ști) ce importanță au avut cetățile de-a lungul istoriei noastre zburcimate.

Lecția 6

Audiem

1. Răspundeți complet la întrebări.

- Când au fost scrise primele cărți, în general?
- Când este tipărită prima carte în Moldova?
- Ce fel de cărți conține bibliotecă dvs.?
- Ce cărți preferați să citiți?

2. Ascultați dialogul *Din istoricul cărții*.

3. În baza dialogului audiat, încercuiți *adevărat (A.)* sau *fals (F.)*.

Primele cărți apar în antichitate.	A.	F.
Cărțile erau ieftine.	A.	F.
În Moldova, primele cărți apar în sec. XIX.	A.	F.
Prima carte în Moldova este <i>Cazania</i> lui Varlaam.	A.	F.
Vasile Lupu este scriitor.	A.	F.

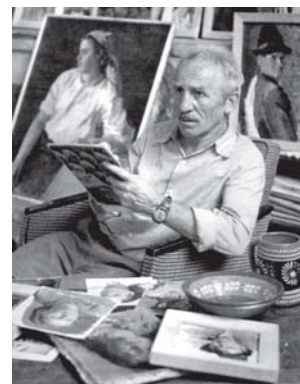
Vorbim

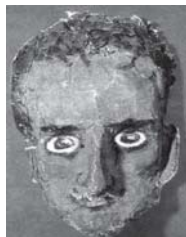
4. Unde vă invita prietenii? Motivați în 7-8 propoziții de ce acceptați sau refuzați invitația lor.

5. Cunoașteți aceste personalități? Vorbiți despre ele.

Glebus Sainciuc. Artist plastic, născut la 19 iulie 1919, Chișinău. Studiile – liceul *B.P. Hasdeu* și școala *I. Repin* din Chișinău (1947). Primele compoziții – predilecție pentru viața oamenilor simpli. Pânza *Casa mare* (1960) – redarea prin portret a unor trăsături caracteristice. Galerie de portrete: *Eleva* (1961), *Maria Bieșu* (1967), *Igor Vieru* (1979). Capitol aparte – șarjele (măștile), reprezentând chipurile unor oameni renumiți: interpreți, actori, scriitori, muzicieni etc. Promotor al unui gen nou – măștile, executate și jucate pe scenă de autor.

Mască
de G. Sainciuc

Grigore Vieru. Poet recunoscut, original, talentat. Născut la 14 februarie 1935 la Pererâta. Debutul – 1957, cu placheta de versuri pentru copii *Alarma*. Alte volume pentru copii: *Muzicuțe* (1958), *La fereastra cu minuni* (1960), *Mulțumim pentru pace* (1963). Autor al abecedarului *Albinuța*. Patru motive predomină întreaga creație lirică: mama, dragostea, graiul matern și pământul strămoșesc.

Portret
de G. Sainciuc

Grigore Grigoriu. Actor renumit. Născut la 4 aprilie 1941 la Căușeni, decedat la 20 decembrie 2003. Debutul – actor la Teatrul popular din Căușeni. A lucrat la Teatrul Național din Bălți și la Teatrul *Luceafărul* din Chișinău. Din 1966 actor la studioul *Moldova-film*. Roluri principale în filmele: *Lăutarii* – Radu Negostin, *Șatra* – Loiko Zobar, *Tandra și gingașa mea fiară* – Kalidis. Laureat al Premiului pentru cel mai bun rol masculin în *Șatra* la Festivalul internațional de filme de la Praga.

Cităm

6. Restabiliți ordinea fragmentelor din text.

Chiar de la primele evoluări, în componența formației *Noroc*, Ion Suruceanu a convins publicul că are un talent deosebit, că este posesorul unei voci distinse.

Se poate spune că a impus un stil original în muzica ușoară. Repertoriul său rămâne a fi cunoscut și îndrăgit de mai multe generații de melomani.

Fiind întrebat în ce constă marea-i popularitate, Ion Suruceanu a afirmat că secretul nu este unul ieșit din comun: a dorit să cânte tot ce este aproape de sufletul omului – dragostea, frumosul. Și a reușit!

Numele lui Ion Suruceanu este familiar melomanilor. De treizeci de ani, îndrăgitul interpret este în prim-planul scenei profesioniste. Este unul dintre marii favoriți ai publicului spectator, cel mai solicitat de compozitori și de textieri.

Aceste calificative îl fac să persevereze și mai mult, să nu dezamăgească marele public. Drept dovadă sunt cântecele de ultimă oră, pătrunse de aceeași emotivitate și profunzime.

Portret de G. Sainciuc

7. În baza reperelor de mai jos, realizați un interviu cu Mihai Dolgan, conducătorul artistic al formației *Noroc*.

Cuvinte de reper: a cântat în mai multe orchestre ale Filarmonicii Naționale, în 1967 înființează formația „Noroc”, îi lansează ca interpreți pe: Ion Suruceanu, Iurie Sadovnic, Ștefan Petrache, Lidia Botezatu, Anatol și Alexandru Cazacu, a semnat melodiile „De ce plâng chitarele”, „Cântă un artist”, „Lacrima”. Formația „Noroc” – o muzică de calitate, un exemplu pentru alte generații. În 1974 formează un nou grup vocal-instrumental „Contemporanul”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scriem

8. Alegeți forma corectă.

Cântecul a lăcrimat

Maria Drăgan este una din cele mai distinse interprete/interpretă de muzica/ muzică populară. A trăit puțin (1947-1986), dar a avut o intuiție/intuiția de mare artistă/artista și o frumusețe/frumusețea fizică seducătoare, o voce/vocea care te vrăjea. A cântat în special romanțe/romanțele și cântece/ cântecele de petrecere. Maria Drăgan era împătimită de cântecul/cântec popular și acesta, cântecul, i se dăruia total. Știa să prețuiască melodiile/melodii autentice, interpretându-le într-o manieră/ manieră proprie, inconfundabilă. Stăpâna întreg registrul/registru emoțional scenic și sufletesc de la veselie/ veselie până la tristețea/tristețe gravă. Și vocea, vocea-i răscolitoare impresionă fără rezerve/ rezerveve A rămas în memoria/memorie tuturor mai ales prin cântecul/cântec de neuitat *Vai, sărmana turturică*.

9. În baza imaginilor de mai jos, formulați întrebări și răspundeți.

- Cine este ?
- ?
- Ce ?
- ?
- De ce ?
- ?
- La ce ?
- ?

- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?

..... ?
.....
..... ?
.....
.....
..... ?
.....
.....

10. Comentați afirmațiile de mai jos.

Arta, în general, și muzica, în special, reprezintă pentru om o modalitate aparte de exprimare a sentimentelor, a emoțiilor, a dorințelor, a trăirilor care nu-și pot găsi o exprimare adecvată într-un limbaj uzual. (*N. Vrabie*)

Muzica este ultimul cuvânt al artei, așa cum moartea este ultimul cuvânt al vieții. (*H. Heine*)

Muzica întotdeauna mă predispune spre o visare trecătoare. (*M. Eminescu*)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. Comentați versurile.

Unde merg și orice fac,
Îmi iau cântecul meu drag.
Și doinind la deal, la vale
Mai ușor grâul răsare.

(*Folclor*)

.....
.....
.....
.....
.....

Lecția 7

Audiem

1. Ascultați și rețineți.

2. Audiați textul *Primele noastre ziare*.

3. Reproduceți textul audiat în baza reperelor de mai jos.

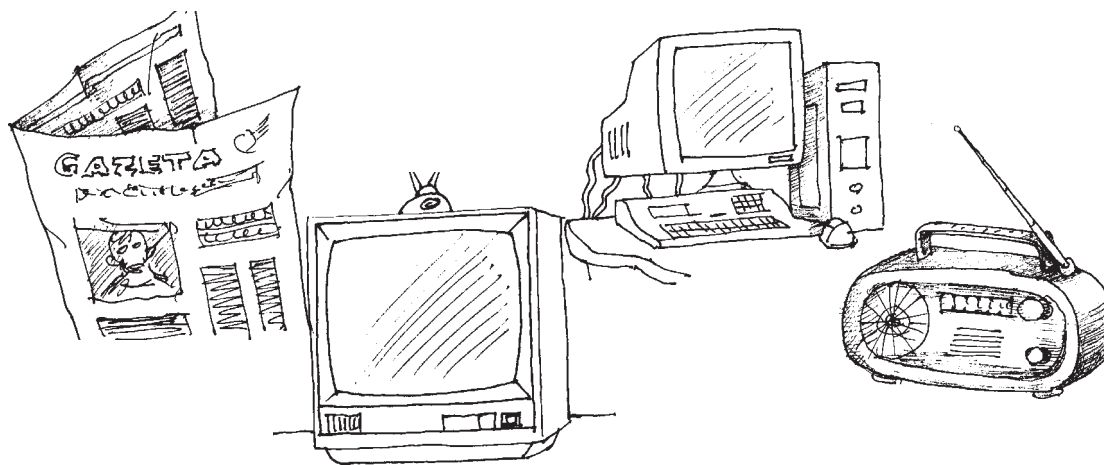
Moldova; Iași; 13 iunie 1829; Gheorghe Asachi, București; 8 aprilie 1829; Ion Heliade Rădulescu./
Transilvania; Brașov; 12 martie 1838; George Barițiu.

4. Ascultați și completați.

1955; 1965;
1975; 1985;
în prezent

5. Audiați dialogul *Societatea și mass-media*.

6. Reproduceți dialogul audiat în baza imaginilor de mai jos.

Vorbim

7. Căror mijloace de informare în mase dați prioritate? Argumentați.

8. Un coleg vă sugerează că e prea devreme să citiți presa de limba română.
Ce îi veți răspunde?

9. Ce posturi de radio ascultați? Ce emisiuni radiofonice vă plac? Motivați.

10. Ce emisiuni televizate urmăriți cu regularitate? De ce?

Citim

11. Citiți articolul și expuneți-vă opinia referitoare la:

- 1) Atitudinea elevilor față de profesoara lor.
- 2) Plecarea specialiștilor peste hotare.
- 3) Soluționarea problemei puse în discuție.

Nu plecați, doamnă profesoară...

Vrem din tot sufletul nostru de copii, care mai cred în bunătatea oamenilor, să mulțumim prin intermediul ziarului dumneavoastră unui profesor care este simbol, exemplu și reper moral pentru noi. E vorba de doamna Tomescu, profesoara noastră dragă. Nu o vom compara cu nimeni, pentru că este unică în felul ei. Probabil, are un destin tragic, căci a rămas singură și străină la o vârstă când alții se mai alintă. A rămas să fie cea mai bună și cea mai aproape de sufletele noastre, elevii din cl. a IX-a. Ea este model pentru toate fetele. O așteptăm la școală ca s-o admirăm. Tot ce pune pe ea este ales cu mult rafinament. Se comportă admirabil și este un exemplu în școală și în sat. Cu alte cuvinte, este o ființă deosebită...

În ultimul timp, profesoara noastră e foarte tristă. Deși are un zâmbet fermecător, îl vedem tot mai rar pe chipul ei. Am auzit că vrea să plece în străinătate. O rugăm, în genunchi, să n-o facă, să rămână cu noi. Totul va fi trist și gol fără ea.

Doamnă Tomescu, locul dumneavoastră e numai aici, în școală, și nicidecum în altă țară. Chiar o să ne părăsiți așa, pur și simplu? Noi știm că vă este greu, dar o să vă ajutăm cu ce putem. Știm că munciți cel mai mult, tot satul vă compătimentește. Toți trecem prin mari greutăți. Atâtea lucruri frumoase și utile ne-ați învățat, ne-ați dat atâtea sfaturi bune, iar acum vreți să ne părăsiți? Nu plecați, doamnă Tomescu, suntem siguri că Dumnezeu o să vă ajute. Nu se poate altfel...

Mai sperăm că o să fiți alături de noi în anul de învățământ care a început.

Cu mult respect și înfinită recunoștință, elevii clasei a IX-a din satul Batâr

Scriem

12. Faceți rezumatul unui articol din ziar citit recent.

Cuvinte de reper: titlul articolului; autorul; denumirea ziarului; tematica și problematica abordată.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Documentați-vă și scrieți cine sunt directorii sau redactorii-șefi ai următoarelor ediții periodice din Republica Moldova.

The collage shows various publications: **A** is the cover of 'Timpul' (Independent Weekly); **B** is 'JURNAL de CHIȘINĂU' (National Edition); **C** is 'Săptămîna' (Weekly); **D** is 'ITERATURA și ARTA' (Literature and Art); **E** is 'Iăclia' (Daily); **F** is 'FLUX' (Daily National); **G** is 'CAPITALA' (Municipal); **H** is 'Contrafort' (Daily).

A.....
 B.....
 C.....
 D.....

E.....
 F.....
 G.....
 H.....

14. Alcătuiți cinci întrebări pe care le veți adresa redactorului-șef al unei publicații din Republica Moldova.

Model: *Domnule Constantin Tănase, când a fost fondată publicația pe care o conduceți?*

.....

15. Modificați verbele din propoziții după modelul propus.

Model: *Când va apărea revista?*
Când o să apară revista?

1) Colegii vor merge mâine la Internet-club.

2) Aici vor naviga pe internet vreo două ore.

3) Apoi vor pleca la bibliotecă.

4) Aici vor citi ziarele apărute azi.

5) După aceasta vor scrie un referat.

6) Seara vor privi știrile la televizor.

.....

Lecția 8

Audiem

1. Ascultați cuvintele și puneți accentul.

Veritabil, eternitate, alocuțiune, aspirație, independență, afirmare, libertate, eveniment.

2. Ascultați dialogul dintre Dragoș și tatăl său.

3. Rezumați dialogul.

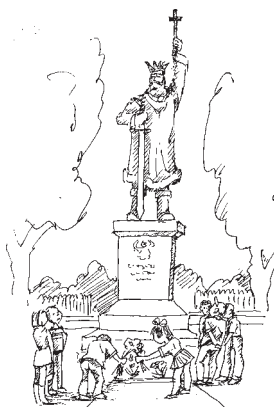
Marea Adunare Națională este un

La 27 august 1991 Moldova

Marea Adunare Națională a exprimat

Vorbim

4. Alcătuiți texte în baza imaginilor de mai jos.

5. Alegeți o variantă și argumentați-o.

Independența pentru o țară înseamnă:

- pași concreți pentru democratizarea societății
- crearea statului de drept, a unei baze legislative în toate domeniile
- stabilirea de relații diplomatice, economice, culturale cu alte țări
- promovarea comerțului cu toate țările lumii
- schimburi culturale cu alte state.

6. Alcătuiți un microtext despre însemnătatea sărbătorilor naționale în viața dvs. sau în viața societății.

.....

.....

.....

.....

.....

Citim

7. Selectați din următorul șir de cuvinte pe acelea care se referă la tema *Sărbătoare și alcătuiți propoziții.*

- a se bucura
- a se pregăti
- a consolida
- emoție
- de neuitat
- membri
- tradiție
- căldură

8. Citiți textul și subliniați propozițiile în care sunt caracterizați chișinăuienii.

Hramul Chișinăului

Hramul localității este unul dintre cele mai mari evenimente în viața unei localități și coincide cu o sărbătoare religioasă. Există puține țări care au o asemenea sărbătoare. Doar cu câțiva ani în urmă a fost adoptată decizia cu privire la Hramul Chișinăului – 14 octombrie, zi în care creștinii sărbătoresc unul din cele 12 praznice Domnești – *Acoperământul Maicii Domnului*. La această sărbătoare vin oaspeți dragi, multă lume frumoasă este alături de chișinăuieni.

Dar la hram oamenii nu vin, pur și simplu, să se veselească, ci vin cu daruri. Moldovenii nu degeaba spun că toamna se numără bobocii. Chișinăuieii au realizări frumoase în multe domenii. Avem oameni harnici, buni gospodari la casa lor și la casa comună – Chișinău. Ei înțeleg că numai împreună, cot la cot, vom putea merge din bine în mai bine. Iar aceasta înseamnă nu numai speranță într-o viață mai bună, ci să o facem să devină mai bună.

9. În baza textului de mai sus, alcătuiți întrebări referitoare la:

- evenimentul
- timpul
- locul
- persoanele
- modul în care se sărbătorește.

10. Alcătuiți un text despre hramul localității dvs.

Cuvinte de reper: *a se aduna rude și prieteni, a sărbători, veselie, dispoziție bună, atmosferă de sărbătoare, a participa la manifestări cultural-artistice, a organiza concerte, expoziții.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scriem

11. Utilizați forma potrivită.

Discursul lui Victor Ruffi, reprezentant al Consiliului Europei (fragment)

Este o mare onoare pentru mine și o plăcere deosebită de a reveni astăzi în frumosul dvs. oraș, în calitate de reprezentant al Consiliului Europei. Sunt nespuse de bucuros (a înmâna) Chișinăului o distincție binemeritată – Placheta de Onoare a Consiliului Europei. Această distincție vine (a vorbi) despre marile merite, despre numeroasele inițiative care vin (a lega) relații de calitate privilegiate cu noii parteneri europeni.

În primul rând, aș vrea (a menționa) atenția pe care o acordați copiilor prin intermediul diverselor programe cu caracter internațional. O societate care se preocupă de copiii săi și de copiii altora poate privi în viitor. În al doilea rând, încurajarea activității scriitorilor. În al treilea rând, organizarea de conferințe și susținerea schimburilor medicale. Și, nu în ultimul rând, interesul pe care îl atribuiți valorificării și păstrării patrimoniului cultural, precum și monumentelor istorice.

Trăiască Chișinăul! Trăiască Europa Unită!

Capitala, octombrie, 2003

12. Potrivii expresiile din coloana A cu cele din coloana B și alcătuiți enunțuri.

A

a fi bucuros
a acorda atenție copiilor
a stabili relații cu alte țări

B

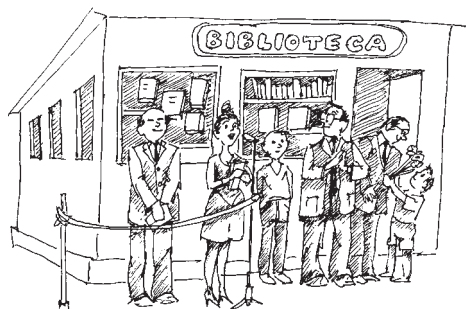
pentru că e o mare sărbătoare
pentru că sunt în Chișinău
pentru că sunt viitorul țării
pentru că Moldova tinde spre noi parteneri

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

13. Restabiliți întrebările.

- ?
- În Chișinău, în 1996, a fost dată în exploatare linia de troleibuz de pe bd. Dacia spre Porțile orașului.
– ?
- Strada Ismail a fost reconstruită și modernizată în 1998 după un proiect original.
– ?
- Cartierul Ceucari are linie de troleibuz din anul 2000.
– ?
- În 2003 bulevardul Mircea cel Bătrân a fost prelungit până la str. I. Dumeniuc.

14. Alcătuiți texte în baza imaginilor de mai jos.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. Dați un răspuns argumentat la întrebarea:

Cum trebuie să valorificăm și să păstrăm patrimoniul nostru cultural?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16. Cum înțelegeți afirmația lui Lucian Blaga?

Minunea marilor izbânde și a frumoaselor realizări nu se face decât prin noi înșine.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lecția 9

Audiem

1. Răspundeți complet la întrebări.

- 1) Ce evenimente sărbătoriți în familie?
- 2) Care e sărbătoarea dvs. preferată?
- 3) Sărbătoriți Crăciunul?
- 4) Dar Paștele sărbătoriți?
- 5) Ce obiceiuri de iarnă cunoașteți?

2. Citiți și completați dialogul cu folcloristul Andrei Tamazlăcaru.

- Corespondentul:* Ce reprezintă sărbătorile de iarnă pentru poporul nostru?
- Andrei Tamazlăcaru:* Despre sărbătorile – specialiștii le numesc sărbători.....
– putem spune, în primul rând, că eleo stare de spirit, care exprimă anumite, lucruri legate de timpului. Nu există alt gen de în care ar fi exprimate atât de aceste două noțiuni: și
- Corespondentul:* Ce au la bază aceste sărbători și?
- Andrei Tamazlăcaru:* Ele pornesc de la agricole ale poporului nostru.
calendaristice să le zicem așa pornesc de aici: de la Pământ, și Soare.
Cele mai interesante sunt datinile de sărbătorile de iarnă. Ele încep de la Sfântul Andrei, căruia i se mai spune “.....”, apoi vine Sfânta Varvara, Sfântul Nicolae, după care – Crăciunul, Sfântul Vasile, Boboteaza ...
- Corespondentul:* Cum au apărut colindele?
- Andrei Tamazlăcaru:* Colindele au apărut ca un străvechi magic de a răsăritului Soarelui. Cu timpul, în textul au apărut subiecte de, de, de, altfel spus, oamenii cântau în modul de viață și lor. Colindele dinaintea lui Iisus sunt unor poeme. Colindele religioase mai târziu. Când pe cer s-a aprins o stea maidecât toate celelalte, pentru Pământului a însemnat că s-a născut Mesia. Magii la apariția acestei, au mers după ea, tuturor că s-a născut
- Corespondentul:* Dar de unde vin hăiturile, Plugușorul?
- Andrei Tamazlăcaru:* Plugușorul, hăiturile, Capra, Malanca vin din epoca și sunt niște spirituale ale nostru. Ele pot fi numite “mesaje” orale de la noștri, prin care ei ne transmit lor morală și culturală. Plugușorul plugului, “buhaiul” redă bouului care ară, strigătele ”hăi” sunt acestuia.
- Corespondentul:* Așadar, putem spune cu că suntem bogați în tradiții?
- Andrei Tamazlăcaru:* Și nu Într-adevăr, în arealul nostru s-a păstrat o cultură tradițională. Cei care vor vizita Moldova vor fi de aceste tradiții, oricât de interesantă ar fi lor cultură. La noi s-a păstrat o cultură în felul ei, în întreaga Europă. De aceea nu trebuie s-o neglijăm – și

3. În baza dialogului audiat continuați propozițiile.

- 1) Sărbătorile de iarnă modelează
- 2) Sărbătorile calendaristice pornesc de la
- 3) Sărbătorile de iarnă încep de la
- 4) Colindele au apărut ca
- 5) Plugușorul corespunde
- 6) “Buhaiul” redă
- 7) Strigătele ”hăi” sunt

Vorbim

4. Ce obiceiuri și tradiții cunoașteți?

.....

.....

.....

.....

5. Despre ce sărbători și obiceiuri de iarnă vă amintiți din copilărie?

.....

.....

.....

.....

Citim

6. Completați textul *Povește de Anul Nou*.

Cuvinte de reper: *a exista, a se bucura, a ști, a reuși, a se naște, a cânta, a trebui, a face.*

Se zice că două feluri de a întâmpina Anul Nou, fie că de anul care pentru a rezolva mulțimea de probleme, de a face de acum înainte ceea ce n-am reușit să facem până acum. Cu regret, noi, oamenii, nu întotdeauna să prețuim timpul, clipa chiar, care ne sunt date în viața această atât de scurtă și trecătoare. Fie, deci, ca această zi de început de an să fie un nou imbold spre prețuirea timpului, a clipei chiar, a acestui dar deosebit al lui Dumnezeu. Cel mai important ar fi să ne întrebăm ce să facem cu noi înșine, ce-am reușit să facem cu viața noastră, să sperăm că ceva cu ea de acum încolo, în viitor, numit Nou.

În noaptea când Iisus, îngerii în cer să fie pace pe pământ și între oameni bună voire. Da, e bine spus, “între oameni”, adică, în sufletul omului. Ce bine e spus pace pe pământ, el, pământul, fiindu-ne casa și masa, sfetnicul și apărătorul nostru dintotdeauna.

“În taina sufletelor și a cugetelor noastre”, într-o zi ca aceasta, într-o zi de împlinire a unui An Nou, pe care să-l întâmpinăm cu speranță, să ne punem în gând să facem și din ființa noastră ceva, ca să devenim mai buni, mai deschiși pentru aproapele nostru. Să-l rugăm pe Cel de Sus să ne facă parte de un an fericit, de îndurările și harurile Sale.

Ion Druță

7. Citiți informația și alcătuiți un dialog, completându-l cu date noi.

În anul 320, Papa Julius I a anunțat ziua de 25 decembrie ca dată oficială a nașterii lui Iisus Hristos.

În 325, Constantin cel Mare, primul împărat roman creștin, a anunțat Crăciunul ca sărbătoare fixă pe 25 decembrie; a mai introdus Duminica, a 7-a zi din săptămână, ca zi de sărbătoare.

Din 25 decembrie 354 în mod oficial se sărbătorește nașterea lui Iisus.

Crăciunul devine popular în 1820, când apare cartea lui Washington Irving *Cum se ține Crăciunul la Bracebridge Hall*.

În 1834 Charles Dickens a publicat *O colindă de Crăciun*.

În 1836 Alabama a devenit primul stat din SUA care a declarat Crăciunul sărbătoare legală.

În 1837 apare *Cartea Crăciunului* de T. N. Hervey.

În anul 1907, ilustratorul american Thomas Nast s-a inspirat din scrierile europene despre Sfântul Nicolae, patronul tuturor copiilor, pentru a-l crea pe Moș Crăciun (Santa Claus).

Scriem

8. Cunoașteți aceste obiceiuri? Alcătuiți microtexte *Cu uratul, Cu capra*.

Cuvinte de reper: obiceiuri și tradiții, urători, colindători, copii mascați, buhai, bici, clopoței, plug.

9. Ce facem în postul mare?

Model: Ținem post, adică nu mâncăm de fruct.

- 1) Suntem mai buni,
- 2)
- 3)
- 4)

10. Puneți verbele dintre paranteze la forma cerută de context.

Model: De fiecare dată (a aștepta) cu nerăbdare Paștele.

De fiecare dată așteptam cu nerăbdare Paștele.

Înainte de Paști toată familia (a ține) post. Dimineața în ziua de Paști, noi (a se spăla) pe față cu ouă roșii pentru a fi sănătoși și cu bănuți, ca să ne aducă noroc și bani în casă, apoi mama ne (a chema) în casa mare și ne (a da) hăinuțe și sandale noi. Îl așteptam pe tata cu nerăbdare să vină de la biserică. Când venea, mama (a pregăti) un cuțit sau un obiect din fier ascuțit pentru a-l pune în prag. Acest obiect ascuțit (a aduna) tot răul din casă și din familie. Tata, când (a veni) de la biserică, unde a sfințit pasca, trebuia să calce pe acest obiect. Astfel, tot răul (a fi) înlăturat. După aceasta (a se așeza) cu toții la masă.

11. Descrieți sărbătoarea de Paști în familia dvs.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

12. Scrieți trei felicitări cu ocazia sărbătorilor: Crăciunul, Revelionul, Paștele.

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

Lecția 10

Audiem

1. Răspundeți complet la întrebări.

- 1) Care sunt bucatele dvs. preferate?
- 2) Ce mâncare vă place să pregătiți?
- 3) Ce mâncați la dejun?
- 4) Ce mâncați la prânz?
- 5) Ce serviți la cină?
- 6) Vă alimentați rațional?

2. Ascultați discuția cu medicul nutriționist.

3. În baza dialogului audiat, spuneți:

a) ce efect au asupra organismului:

- Vitamina A ?
Vitamina B ?
Vitamina E ?

b) ce produse conțin:

- Vitamina A ?
Vitamina B ?
Vitamina E ?

Vorbim

4. Unde vă invită prietenii? Alegeți restaurantul și motivați.

5. Alcătuiți un meniu pentru o masă de sărbătoare la restaurantul Național. Motivați alegerea.

.....
.....
.....
.....
.....

6. Ce alimente se recomandă să consumăm când afară este cald?

E bine să
.....

7. Ce alimente se recomandă să consumăm pentru a fi activi și sănătoși?

8. Ce importanță are aranjarea mesei pentru o festivitate?

Citim

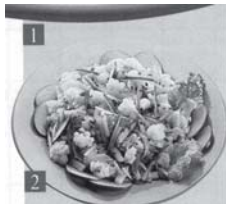
9. Completați textul *Aroma mărului.*

Cuvinte de reper: *aromele, proaspătă, bogate, se pot prepara, oțetul, băuturi.*

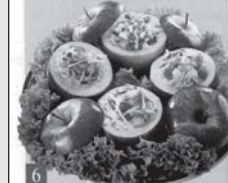
Pline de toamnei, sănătoase și în vitamine, merele sunt consumate, de obicei, în stare Dar din ele și mâncăruri mai mult sau mai puțin exotice, precum și excelente, cum ar fi cvasul sau de mere.

10. Completați lista bucatelor delicioase preferate din mere.

.....
.....
.....
.....

*Magie
în bucătărie*
Bucate din mere
Mere prăjite
Mere coapte
Colțunași cu mere
Ruladă umplută
cu mere
Supă de mere
Salată cu mere
Suc de mere
Pastă de mere

11. Credeți că:

1) un măr potolește pofta de mâncare?	DA	NU
2) morcovii, serviți ca gustare, taie apetitul?	DA	NU
3) fructele uscate înlocuiesc dulciurile?	DA	NU
4) bananele vă fac să vă simțiți bine?	DA	NU

Scriem

12. Cum mai putem spune NU poftei de mâncare.

.....
.....
.....
.....
.....

13. Cunoașteți aceste sfaturi culinare? Scrieți alte cinci sfaturi.

- 1) Piureul de cartofi capătă o aromă puternică, dacă înainte de a fi luat de pe foc, i se adaugă un mănunchi (o legătură) de verdeață.
- 2) Solzii de pește se îndepărtează mai ușor și repede, dacă peștele se unge cu puțin oțet.
- 3) Legumele care nu sunt foarte proaspete pot fi ținute un timp în apă rece, în care s-a adăugat zeamă de lămâie.

.....
.....
.....
.....
.....

14. Completați textul scrisorii.

Dragă *Săptămâna*, vreau să mă (a ajuta). Am o fiică în Italia. Vrea să-mi (a trimite) multe lămâi. Ea îmi (a spune) că trebuie să le (a întrebuința) în mâncare, pentru că sunt foarte folositoare. A mâncat multe lămâi și a slăbit cu 10 kg. Vreau să-mi (a spune) la ce sunt bune lămâile. Chiar fac bine la stomac?

Larisa M., Călărași

15. Răspundeți-i Larisei la scrisoare.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

16. Ce ați spune, dacă v-ați afla într-o situație similară?

Comentați imaginea. Scrieți replica soțului.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Lecția 11

Audiem

1. Restabiliți propozițiile.

Sala cu Orgă, la, organizează, interpreților, se, internațional, al, române, de, concursul, *Crizantema de argint*.

Sala cu Orgă, perfectă, o, acustică, are.

Orchestra Națională de Cameră, pe lângă, Sala cu Orgă, desfășoară, își, activitatea, a, Republicii Moldova.

2. Audiați dialogul dintre Ana și turiștii germani la Sala cu Orgă.

3. Rezumați textul.

.....

.....

.....

.....

.....

Vorbim

4. Unde vă invită prietenii? Motivați în 7-8 propoziții de ce acceptați sau refuzați invitația lor.

5. Folosind ca reper informația de mai jos, vorbiți despre trupa de balet a Operei Naționale.

Primul balet pus în scenă – *Fântâna din Bahcisarai* de Boris Astafiev. Intenția – crearea unei școli naționale de balet. Compozitorul moldovean Vasile Zagorschi scrie baletul *Zorile*; Efim Lazarev compune muzica pentru baletul *Spada frântă* (pe motivele poemului lui Mihai Eminescu *Strigoii*). Perioada de înflorire – montarea spectacolelor clasice: *Silfida*, *Coppelia*, *Baiadera* etc. Turnee în Bulgaria, la Moscova și Kiev.

Baletul *Luceafărul* de Eugen Doga după poemul lui Mihai Eminescu – performanță a baletului național. Lucrare distinsă cu Premiul de Stat al Moldovei.

Trupa de balet a Operei Naționale – un colectiv de profesioniști, plin de energie, idei artistice, dorința de a monta noi spectacole originale. Baletul Moldovei reflectă bogăția spirituală, talentul creator al poporului ei, frumusețea plaiului înfloritor.

6. Ce genuri de muzică cunoașteți? Completați tabelul.

jazz

.....

.....

.....

.....

7. Citiți următorul text. Subliniați numele celor mai talentați cântăreți ai Operei Naționale din Chișinău.

Opera Națională este mândria culturii noastre, care duce departe peste hotarele țării faima acestui pământ bogat în talente. În anul 1946 au loc primele reprezentări ale studioului de operă pe lângă Conservatorul de Stat *Gavriil Musicescu: Evgheni Oneghin, Madame Butterfly, Demon* cu participarea soliștilor Tamara Ceban, Vladimir Doroș, Eugeniu Ureche.

În 1956, pe propria scenă de operă a fost prezentat primul spectacol *Grozovan* de D. Gherșfeld. În 1957, printr-un decret guvernamental, în baza Teatrului muzical-dramatic se formează Teatrul de Operă și Balet în incinta actualului Teatru Național *Mihai Eminescu*.

Începutul anilor '60 a însemnat o nouă etapă în viața teatrului. În trupă vine o nouă generație, în care un loc de frunte îi aparține tinerei absolvente a conservatorului Maria Bieșu.

Teatrul se mândrește pe bună dreptate și cu alți cântăreți remarcabili, care i-au adus o faimă binemeritată. Printre ei îi putem menționa pe Tamara Alioșin, Ludmila Erofeev, Mihail Munteanu, Vladimir Dragoș, Ion Paulencu, Nicolai Bașcatov.

8. Formulați întrebări în baza textului.

- 1)
- 2)
- 3)
- 4)

9. Citiți repertoriul Operei Naționale pe anii 1957-1995. Bifați spectacolele montate după piesele autorilor români (/), spectacolele de muzică clasică (+), spectacolele de muzică modernă (*).

RÉPERTORIUL TEATRULUI 1957-1995

<p>OPERA</p> <p>G. DONIZETTI V. BELLINI G. ROSSINI G. VERDI</p> <p>PUCCINI</p> <p>R. LEONCOVALLO R. MASCAGNI F. CILEA W. A. MOZART G. BIZET</p> <p>Gh. GOUNOD M. MUSORGSKI A. BORODIN P. CEAIKOVSKI</p> <p>A. RIMSKI-KORSAKOV S. PROKOFIEV E. CAUDELLA A. STÎRCEA D. GHERȘFELD</p> <p>Gh. MUSTEA</p> <p>CANTATA "Carmina Burana" C. ORFF ORATORIUL "Stabat Mater" G. ROSSINI</p>	<p>Vivat, maestro! Lucia di Lammermoor Norma Bărbierul din Sevilla Nabucco Rigoletto Trubadurul Bal mascat Forța descinului Don Carlos Aida Requiem Boema Tosca Madame Butterfly Turandot Paiațe Cavalleria rusticana Adriana Lecouvreur Nunta lui Figaro Pescuitorii de perle Carmen Faust Țîrgul din Sorocinsk Cneazul Igor Iolanta Vrăjitoarea Evgheni Oneghin Dama de pică Cocoșul de aur Mireasa țarului Logodna la mănăstire Petru Rareș Domnica Aurelia Grozovan Serghei Lazo Alexandru Lăpușneanu</p>	<p>I. STRAUSS</p> <p>OPERETE: Voievodul țiganilor Liliacul</p> <p>SPECTACOLE PENTRU COPII:</p> <p>L. PROFETTA Z. TCACI I. POLSKI I. COVACI</p> <p>A. Ch. ADAM P. HERTEL L. MINKUS</p> <p>H. LEVENSKIOLD L. DELIBES M. RAVEL P. CEAIKOVSKI</p> <p>B. ASAFIEV S. PROKOFIEV</p> <p>I. STRAVINSKI A. HACEATUREAN D. ȘOSTAKOVICI C. HACEATUREAN B. PAVLOVSKI E. LAZAREV V. ZAGORSKI Z. TCACI E. DOGA</p>
--	---	---

10. Citiți opiniile unor spectatori englezi despre Opera Națională din Chișinău și spectacolele ei. Pronunțați-vă asupra spectacolului de operă/balet vizionat.

Eu cred că spectacolul *Carmen* este cel mai bun pe care l-am văzut. Interpretarea vocală a fost superbă, regia și baletul au fost la nivel, iar orchestra și dirijorul – excelenți. Cu alte cuvinte, o reprezentare superbă.

Mariana Colpos (în *Norma*) s-a produs uimitor în rolul Castei Diva, iar vocea inconfundabilă a Tatiane Busuioc a fost încântătoare. De asemenea, vocile soliștilor de cor au fost puternice și melodioase întotdeauna, creând o atmosferă minunată. Pe scurt, am fost foarte impresionat de nivelul operei și aștept cu nerăbdare și alte spectacole.

Scriem

11. Ce se întreprinde în Republica Moldova pentru a crea cât mai multe zone de agrement?

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.
- f.

12. Continuați:

Dacă aș fi directorul Grădinii Botanice din Chișinău, aș

.....

.....

.....

.....

.....

13. Completați textul de mai jos.

Cuvinte de reper: *transforma, program, orașeni, municipiului, catalog, completarea, ultimului, vizitată.*

O nouă zonă de agrement

Primăria Chișinău, împreună cu grupul spaniol *Union Fenosa* în Moldova, vor Grădina Zoologică din Chișinău într-un centru de agrement pentru și oaspeții capitalei. Va fi elaborat un concret de reconstrucție și amenajare a acestei zone. Va fi întocmit un în care să fie înregistrate toate speciile de animale și păsări de la menajerie.

În cadrul recensământ la grădină erau întreținute 280 de specii de animale și păsări. Se prevede colecției de păsări și animale cu noi exemplare. Acum menajeria din Chișinău poartă negocieri pentru achiziționarea acestora de la grădinile zoologice din Rusia, Ucraina și Cehia.

Annual, Grădina Zoologică este de aproximativ 400 de mii de persoane. În ultimii cinci ani, numărul vizitatorilor a crescut de circa 20 de ori.

Capitala

14. Comentați afirmațiile de mai jos.

Arta este eternă, viața este scurtă. (*Proverb latin*)

Artistul e înzestrat de natură cu darul de a surprinde frumosul ce ne înconjoară. (*Mircea Berindei*)

Lecția 12

Audiem

1. Ascultați și rețineți. Alcătuiți propoziții cu îmbinările audiate.

2. Audiați și apoi completați textul *Tata și feciorii*.

Un tată îi sfătuia pe feciorii lui să trăiască în bună Însă ei nu-l ascultau și se certau permanent. Tatăl, când a văzut aceasta, i-a chemat la el, a luat și le-a zis:

– Încercați să această mătură.

Oricât s-o rupă, n-au reușit. Atunci tatăl mătura și a zis:

– Acum rupeți câte o

Feciorii au frânt cu toate mlădițele. Tatăl i-a privit lung și le-a spus:

– Dacă veți trăi în bună înțelegere, nimeni nu vă va birui. Dar dacă o să vă certați și o să trăiți în, oricine vă poate învinge.

După L. N. Tolstoi

3. Răspundeți la întrebări.

1) Cum se înțelegeau frații? /

2) Ce îi povățuia tatăl pe fii? /

3) Ce au făcut fiii? /

4) De ce n-au reușit să rupă mătura? /

5) Ce a făcut tatăl? /

6) Ce le-a zis tatăl feciorilor? /

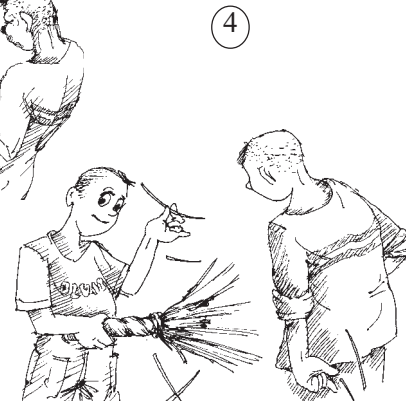
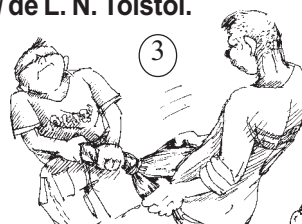
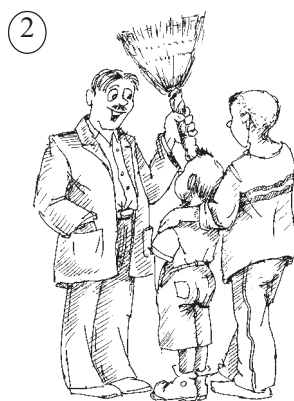
7) Rămâne valabil sfatul și pentru zilele noastre? /

4. Ce sfaturi le puteți da copiilor voștri, care trăiesc, totuși, în alte timpuri?

5. Comentați cugetarea: *Prin unire cresc lucrurile mici, prin dezbinare se prăbușesc și cele mari.*

Vorbim

6. Reproduceți în baza imaginilor textul *Tata și feciorii* de L. N. Tolstoi.

7. Sunteți sau nu sunteți de acord cu următoarele afirmații? Argumentați.

	DA	NU
1) Cel mai important lucru într-o relație este să-ți păstrezi independența.
2) Cel mai important lucru într-o relație este să împărtășești totul.
3) Sunt gata să fac anumite sacrificii pentru a avea o relație reușită.
4) Femeia singură poate trăi în totală armonie cu ea însăși și pe deplin realizată.
5) Când membrii unui cuplu nu se mai înțeleg, soluția este divorțul.

8. Citiți fragmentul din scrisoarea unei tinere, adresată ziarului *Jurnal de Chișinău*.

Cât de bine e să vezi fețe zâmbitoare și toată lumea fericită! Dar ce să faci când soarta este nedreaptă cu tine? Cui să te adresezi? Unde să te duci? Se spune că la familia ta, acasă. Dar dacă acolo lipsește buna înțelegere?

Am 16 ani și un viitor în față, dar... Problema mea e că nu mă înțeleg deloc cu părinții. Avem viziuni diferite despre viață. E un lucru adesea întâlnit, acest conflict dintre generații, dar părinții mei nu-mi permit nici măcar să merg cu colegele la cinema, la discotecă. Nici vorbă să pot prieteni cu vreun băiat.

Trăiesc mereu cu frica în sân. Nu știu ce înseamnă o vorbă bună din partea mamei, un gest de afecțiune cât de mic. Nu înțeleg de ce mi-a fost dată această soartă. Oare voi afla cândva răspunsul? Mi-e frică să mă gândesc că nu voi cunoaște niciodată fericirea, farmecul vieții...

Elena H., Cantemir

Nota redacției: Sunt multe întrebări la care nu e ușor să dai un răspuns. Haideți s-o încurajăm și să o convingem pe autoarea acestei scrisori că viața merită trăită, cu bune și rele la un loc! Așteptăm scrisori pe adresa redacției, "Pentru Elena".

9. Ce sfaturi i-ați da Elenei?

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....

10. Citiți maximele despre educație. Care vi se pare mai înțeleaptă? Argumentați alegerea.

- 1) Plantele se formează prin cultivare și omul prin educație. *J.-J. Rousseau*
- 2) Vorba tatălui nu-l va putea opri pe copil când spune "nu mânca", iar el însuși înfulecă halva. *Gianni*
- 3) Nu educi un suflet, nu educi un trup, ci un om; și el nu trebuie împărțit în două. *Montaigne*
- 4) Trei sunt în viața omenească lucrurile importante. Primul este să fii amabil. Al doilea este să fii amabil. Și al treilea este să fii amabil. *Henry James*
- 5) Când copacul este mic, grădinarul îl îndreaptă încotro pofteste, dar nu mai reușește să-i îndrepte arcurile și îndoiturile atunci când acesta a crescut. *Abushokur Balkhi*
- 6) Copiii trândavi nu sunt de învinuit când părinții lor îi cresc astfel. *Esop*

Scriem

11. Completați textul Nu vă gândiți prea mult la defectele altora?

Cuvinte de reper: a întreba; a face (2), a fi (2), a se așeza, a întocmi, a avea, a descoperi.

Ana o nevestă certăreață și cicălitoare. Odată cineva -o: “Ce- dacă ți-ar muri soțul?” A fost atât de șocată de idee, încât imediat și o listă cu toate calitățile soțului ei. Și o listă lungă. Atunci ce virtuți soțul ei și că o persoana pe care ar vrea s-o întâlnească. Dale Carnegie zice: “Când simțiți că v-ați căsătorit cu un tiran, încercați același lucru”.

12. Răspundeți la întrebări.

1) Credeți că aveți o influență bună asupra copiilor?

.....
.....

2) Vă răsfațați deseori copilul?

.....
.....

3) Sunteți în stare să-i spuneți sincer copilului: “Iartă-mă, am greșit”?

.....
.....

4) Dacă l-ați pedepsi pe copil, i-ați interzice să urmărească programul preferat la TV?

.....
.....

5) L-ați pedepsi pe copil trimițându-l la culcare fără să-i spuneți “noapte bună”?

.....
.....

6) Omul învață din greșeli. Copilul dvs. învață pe greșelile proprii?

.....
.....

7) Ați schimba ceva în relația dintre dvs. și copil?

.....
.....

13. Cum ar trebui să fie relațiile dintre copii și părinți într-o familie modernă?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

14. Comentați caracterele din imagini.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

15. Cum procedați dacă:

1) în familie apare o situație de conflict?

.....
.....

2) la serviciu este o situație tensionată?

.....
.....

3) în troleibuz, chiar de dimineață, o persoană se ceartă cu alți pasageri?

.....
.....

Lecția 13

Audiem

1. **Ascultați și rețineți.**

2. **Completați propozițiile în baza celor audiate.**

- a) Moldova a avut
- b) Cel mai apreciat domnitor
- c) Acest mare bărbat
- d) Alți domnitori care au contribuit la

3. **Audiați dialogul *Pagini de istorie*.**

4. **Răspundeți la întrebări în baza celor audiate.**

- 1) Când s-a constituit statul geto-dac?
- 2) Cine a fost primul rege al geto-dacilor?
- 3) Ce știți despre Decebal?
- 4) Când armatele romane au cucerit Dacia?
- 5) Ce eveniment s-a produs în anul 275 e.n.?
- 6) Ce nume de domnitori ai Moldovei cunoașteți?

Vorbim

5. **Cum înțelegeți spuselor lui Mihai Eminescu:**

De la Roma venim, din Dacia Traiană?

6. **Pregătiți-vă planul /reperele pentru o discuție cu colegii pornind de la următoarea afirmație:**

Cei care nu privesc în trecut nu înțeleg prezentul și nu se vor descurca în viitor.

7. Patricia și Eugen vă invită duminică la un concurs radiofonic. Examinați informația și pregătiți-vă să participați la emisiune.

DECEBAL (87-106 d. Hr.). Istoricul Dio Cassius îi face un portret celebru regelui dac, care a rezistat cu eroism romanilor și a preferat să se sinucidă decât să fie dus în captivitate: „Era priceput în ale războiului și iscusit la faptă; știind când să năvălească și când să se retragă la timp, meșter a întinde curse, viteaz în luptă, știind a se folosi cu dibăcie de o victorie și a scăpa cu bine dintr-o înfrângere; lucru pentru care el a fost mult timp pentru romani un potrivnic de temut”. Decebal este – după ultimele cercetări – un supranume, care ar fi însemnat „Cel puternic” sau „Cel viteaz”. Cel care dă numele adevărat al lui Decebal este scriitorul și istoricul roman Tacitus, anume Diurpancus, care în apropierea localității Tapae (87 d. Hr.) – lângă actualul sat Bucova din Banat – a înfrânt armatele generalului roman Cornelius Fuscus, nimicind aproape în întregime o legiune romană LEGIO V-a ALAUDAE – ale cărei steaguri și mașini de luptă au fost capturate de către daci. Romanii nu au încetat să reia ofensiva împotriva dacilor lui Decebal. Cele două războaie purtate cu Traian (98-117 d. Hr.) au dus la cucerirea Daciei de către romani, cu toată vitejia regelui dac. Urmărit de un detașament de cavalerie comandat de Tiberius Claudius Maximus, Decebal s-a sinucis, tăindu-și gâtul cu sabia, pentru a nu cădea viu în mâinile romanilor.

MIRCEA CEL BĂTRÂN (1386-1418) m. 31.1.1418. E fiul lui Radu I și frate cu Dan I. În timpul domniei sale, Țara Românească cunoaște cea mai mare întindere din întreg evul mediu românesc; Banatul de Severin – Ungrovlahia – Amlașul și Făgărașul – Dobrogea – Basarabia de Sud – cetatea Bologa cu 18 sate lângă Cluj etc. Bun organizator, ctitor de mănăstiri, dintre care Cozia iese în evidență. Îi înfrânge pe turci la Rovine (17 mai 1395) păstrând independența Țării Românești, consolidată prin alianța cu Polonia și Ungaria prin intermediul Moldovei.

ALEXANDRU CEL BUN (1400-1432). Fiul lui Roman I ocupă tronul Moldovei cu ajutorul lui Mircea cel Bătrân, înlăturându-l de pe tron pe Juga Voievod (1399-1400), adversarul lui Mircea. La 25 martie 1400 depune jurământ omagial regelui Poloniei, pe care-l va reinnoi periodic (1401, 1402, 1407, 1411). Îl ajută pe regele Poloniei în două bătălii: 1410 și 1422, respectiv la Grunwald și Marienburg, împotriva cavalerilor teutoni. Moare la 1 ianuarie 1432 și e înmormântat la Mănăstirea Bistrița.

ȘTEFAN CEL MARE (12 aprilie 1457-2 iulie 1504). Fiul lui Bogdan al II-lea, a avut o tinerețe zbuciumată, fiind nevoit să pibegească în Transilvania, alături de vărul său Vlad Țepeș. În aprilie 1457, cu ajutor de la Vlad Țepeș și cu o oaste moldoveană din Țara de Jos, Ștefan îl înfrânge pe Petru Aron, la Doljești și Orbic, și este uns ca domn al Moldovei la 12 aprilie 1457 de către mitropolitul Teoctist. I-a învins pe turci la Vaslui (10 ianuarie 1475), a domnit 47 de ani și a purtat 37 de războaie, câștigând 34. Este înmormântat la Putna, ctitoria sa.

PETRU RAREȘ (20 ianuarie 1527-18 septembrie 1538); (23 ianuarie 1541-3 septembrie 1546). Fiul lui Ștefan cel Mare a intervenit în problema moștenirii tronului Ungariei, unde lupta se dădea, după bătălia de la Mohaci, între Ioan Zapolya și partizanii lui Ferdinand de Habsburg – primul proclamat rege al Ungariei la 10.XI.1526, iar celălalt (Ferdinand) la Buda (nov.-dec. 1526). A primit de la Zapolya Bistrița, Rodna și Ungurașul. A pierdut luptele cu polonezii și a fost nevoit să părăsească tronul în 1538. A murit în timpul celei de a doua domnii, tocmai când plănuia o nouă expediție împotriva turcilor, fiind înmormântat la mănăstirea Probota, ctitoria sa.

MIHAI VITEAZUL 1593-1601/septembrie 1593-oct. 1599, domn al Țării Românești; 28 oct. 1599-14 mai 1600, domn al Țării Românești și al Ardealului; 18 septembrie 1600 – domn al Țării Românești, Ardealului și a toată Țara Moldovei. Fiul lui Pătrașcu cel Bun și fratele lui Petru Cercel, a ocupat tronul Țării Românești cu sprijinul unchiului său, după mamă, banul Iani, și al Constantinopolului. În activitatea sa se disting două direcții: obținerea independenței Țării Românești și unirea tuturor Țărilor Române, sub conducerea sa unică, realizată pentru prima dată în anul 1600. Dușmanii săi și ai unității românilor l-au ucis mișelește pe Câmpia Turzii, în 1601 (august). Capul său se află într-o raclă la mănăstirea Dealu.

VASILE LUPU (aprilie 1634-iulie 1653). S-a născut în anul 1593, în comuna Arbănași de lângă Razgrad, în Bulgaria. Tatăl său se numea Neculai Coci și era albanez de neam. Mama sa se numea Irina. A fost vistiernic în timpul lui Gașpar Grațiani, care l-a cununat cu doamna Tudosca. Era om mândru, „cu hirea înaltă”, zice cronică. Ambiția sa nemăsurată l-a pierdut în ciocnirea cu Matei Basarab, din această cauză pierzând tronul, în cele din urmă. A construit și ctitorit numeroase biserici, inclusiv Trei Ierarhi din Iași, pe lângă care a înființat o Școală (Academia Vasiliană). A murit la Istanbul în aprilie 1661.

Scriem

8. Completați propozițiile.

- 1) Mircea cel Bătrân a domnit între anii-..... . A fost fiul lui și fratele lui A murit la
- 2) Alexandru cel Bun a domnit între anii-..... . A fost fiul lui..... . A ocupat tronul Moldovei cu ajutorul lui A murit la A fost înmormântat la
- 3) Ștefan cel Mare și Sfânt a domnit între anii-..... . A fost fiul lui A purtat, câștigând din ele. A murit la A fost înmormântat la
- 4) Petru Rareș a domnit în două rânduri: prima dată între anii-.....; a doua oară între anii-..... . A fost fiul lui A murit la A fost înmormântat la
- 5) Vasile Lupu a domnit între anii-..... . A construit multe, inclusiv A murit la în luna

9. Ce probleme v-ar interesa dacă vi s-ar propune să participați la o conferință cu genericul *Trecutul istoric al Moldovei*? Pregătiți tezele comunicării.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Scrieți rezumatul textului *Mama lui Ștefan cel Mare* (vezi manualul).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Modificați verbele după modelul propus.

Model: Te rog să pleci azi la muzeu. / *Pleacă, te rog, azi la muzeu.*

- 1) Te rog să citești materialul despre Ștefan cel Mare.
- 2) Te rog să concretizezi dacă nu înțelegi ceva.
- 3) Te rog să compari aceste două cărți de istorie.
- 4) Te rog să participi la conferință.

Lecția 14

Audiem

1. Găsiți sinonimele cuvintelor:

prioritate – a ajuta – creștere –
a promova – succes – a investi –

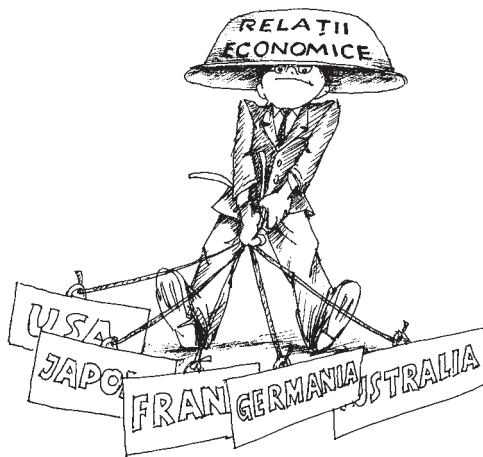
2. Ascultați interviul acordat de Heather M. Hodges, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova.

3. Completați propozițiile.

Statele Unite vor ajuta Moldova în procesul de democratică și economică.
Guvernul țării mele susține activ consolidarea reformelor democratice, presa independentă, precum și religioasă și etnică.
Voi face tot posibilul pentru a Moldova în atingerea obiectivului său de integrare europeană.
Promovarea investițiilor străine este un comun al SUA și al Republicii Moldova, deoarece, până la urmă, profită toți.

Vorbim

4. Alcătuiți microtexte în baza imaginilor.

5. În baza informației de mai jos, vorbiți despre relațiile economice moldo-germane la moment și pe viitor.

Interesul constant al Republicii Moldova pentru integrarea în organizațiile europene și extinderea relațiilor de cooperare cu Republica Federală Germania.

Susținerea din partea autorităților germane a țării noastre în procesul de aderare la Pactul de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est. Semnarea acordurilor de liber schimb între Moldova și alte state-membre ale Pactului de Stabilitate.

Colaborarea economică și schimburile comerciale bilaterale cu Germania. Volumul comerțului exterior cu Germania în 2001 – 125.200.000 dolari SUA, inclusiv 41 milioane dolari SUA la exportul produselor moldovenești în RFG. Germania – principalul partener comercial al Moldovei din Uniunea Europeană.

În Moldova – înregistrate 144 de întreprinderi cu participarea capitalului german, inclusiv concerne și companii cu renume: *Sudzucker, BMW*.

Citim

6. Alcătuiți un text cu titlul *Proiectul concepției politicii externe a Republicii Moldova.*

Integrarea europeană este o	Germania, Franța, Anglia, Austria, Canada, China și Japonia.
Unul din scopurile principale constă în	diplomației bilaterale și multilaterale.
E necesară dezvoltarea	consolidarea independenței și suveranității statului.
În viitor se vor stabili relații de colaborare	prioritate strategică a Moldovei.
Vor fi consolidate relațiile de parteneriat cu	cu toate statele lumii.
Vor fi dezvoltate relații mai strânse cu	Portugalia, Spania, Italia, Olanda, Suedia, Danemarca, Elveția.

7. Citiți textul și subliniați fragmentul în care se vorbește despre perspectiva dezvoltării economice a Moldovei.

Președintele Franței apreciază calea aleasă de Moldova

Extinderea Uniunii Europene reprezintă o adevărată posibilitate pentru Republica Moldova. Ea va permite consolidarea relațiilor cu noii săi vecini în baza valorilor democratice și economice comune. Vecinătatea unei mari piețe europene creează premise pentru Moldova de a continua reformele sale economice.

Uniunea Europeană elaborează modalități de dezvoltare a relațiilor privilegiate cu trei state din Europa de Est, cu care va avea frontieră comună: Moldova, Ucraina, Belarus.

Este îmbucurător faptul că dezvoltarea relațiilor cu Uniunea Europeană constituie prioritatea politicii externe a Moldovei.

8. Alcătuiți 5-6 întrebări în baza textului de mai sus.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. Rezumați textul de mai sus după următorul model.

În ultimii ani are loc extinderea

Moldova va avea frontieră

Extinderea Uniunii Europene creează

Se vor consolida relațiile

Moldova va continua

Moldova are șanse reale de a

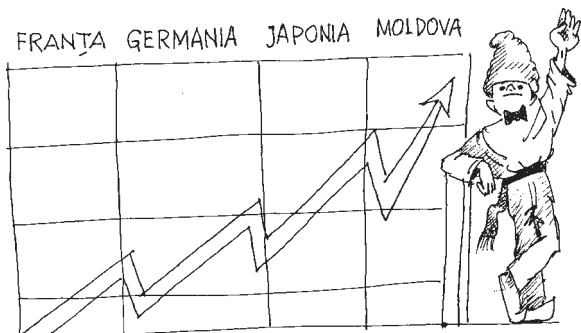
Scriem

10. Scrieți în locul punctelor prepozițiile cerute de context.

- 1) Republica Moldova tinde integrare europeană.
- 2) Țara noastră trebuie să se bazeze resursele interne.
- 3) Conducerea republicii trebuie să aibă încredere potențialul intelectual al țării.
- 4) Moldova trebuie să colaboreze țările din Europa de Est și cu cele din Europa de Vest.
- 5) Tinerii din țara noastră visează o viață prosperă.
- 6) Moldova beneficiază un suport substanțial din partea organismelor internaționale.
- 7) Turismul contribuie propagarea imaginii țării noastre în lume.

11. Alcătuiți texte *Moldova de mâine*, folosind ca reper imaginile de mai jos.

12. Completați dialogul de mai jos.

Cuvinte de reper: realizare, importantă, internă, reușită, dezvoltare.

Important proces de stabilizare a economiei

(Interviu cu Evgheni Ekov, ambasador al Republicii Bulgaria în Moldova)

Corespondentul: Domnule ambasador, cum credeți, s-a schimbat oare imaginea Moldovei în 2003? Ce realizări ale conducerii țării în politica internă și externă le considerați mai semnificative?

Evgheni Ekov: În opinia mea, cea mai de seamă a diplomației moldave este președinția a țării voastre în Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei. Cât despre politica, putem vorbi cu certitudine despre continuarea procesului de stabilizare economică a economiei republicii.

Corespondentul: Care au fost cele mai de seamă evenimente ale anului trecut?

Evgheni Ekov: Cred că ar trebui să numim acțiunile legate de euroorientarea Moldovei. Cea mai dintre ele ar fi organizarea la Chișinău a Adunării Parlamentare a țărilor colaborării economice de la Marea Neagră și a sesiunii a 113-a a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

Corespondentul: Cum ați caracteriza actualul stadiu al relațiilor dintre Moldova și Bulgaria?

Evgheni Ekov: În ultimul timp are loc o accelerată a raporturilor comercial-economice. Exportul moldovenesc către Bulgaria a crescut de 3,5 ori, iar importul de producție bulgară în Moldova a sporit mai bine de 4,5 ori în ultimele 10 luni.

13. Comentați afirmațiile de mai jos.

Trebuie să te fi bucurat de libertate pentru a-i cunoaște adevăratul preț. (H. de Balzac)

.....
.....
.....

Îmi place libertatea mai mult decât viața. (F. von Schiller)

.....
.....
.....
.....
.....

Lecția 15

Audiem

1. Găsiți antonimele cuvintelor:

a câștiga –	a-și aminti –
frumos –	puțin –
unit –	concurență –
adevărat –	orgoliu –

2. Ascultați interviul cu Nelly Ciobanu.

3. Completați propozițiile.

Ni s-a spus că avem trei zile ca să ne înscriem în listă.
Este una din acestui concurs, ca piesa să fie compusă
exclusiv pentru acest eveniment.
Între noi n-a concurență.
O piesă atât de trebuie cântată cu mult suflet.

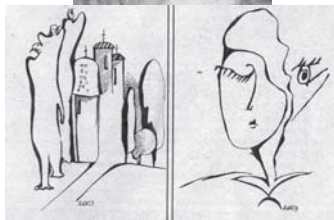

Vorbim

4. Cine reprezintă viitorul Moldovei? Motivați alegerea.

5. Vorbiți despre acești tineri talentați.

O tânără și talentată pictoriță – Ana Stratulat
Studii: pictează de la 3 ani, la 6 ani studiază ceramica. Liceul Republican de Arte, Universitatea de Arte din Chișinău. **Expoziții personale:** Republica Moldova, România, SUA. **Lucrări în colecții personale:** SUA, România, Rusia, Republica Moldova, Grecia. **Picturi:** ulei, acuarelă, guașă. **Grafică:** creion, tuș. **Pictorii preferați:** M. Țăruș, V. Chitoroagă, G. Jalbă, I. Macovei, V. Cobzac.

Adrian Ursu, un mic prinț care s-a grăbit să crească

Născut la 31 august 1983. Student la Colegiul de Muzică.

Pasionat de muzică de la vârsta de 10 ani.

Marele premiu la Festivalul Național *Micul Prinț*.

Succese: 2000 – locul trei la Festivalul de la Mamaia;

2001 – premiu special la Festivalul *Discovery* din Varna, Bulgaria;

2002 – locul trei la festivalul *Pe malurile râului Svitez* din Ucraina;

2003 – locul 3 la festivalul *Slaveanski Bazar*. Hit-ul său este piesa *Grăbește-te*.

Citim

6. Răspundeți la întrebări.

Ce țări oferă burse tinerilor din Moldova?

În ce domenii se acordă burse?

Câte burse oferă în fiecare an Federația Rusă? Dar România? Dar SUA?

Rusia, Rusia, China, Cuba, SUA, România
Italia, Rusia, China, Cehia, SUA, România
2000 de burse, România – 2000 de burse, SUA – 250 de burse.
China – 3 burse, Cehia – 10 burse, SUA – 250 de burse.

7. Citiți textul și subliniați 10 cuvinte-cheie.

Integrare socială și promovare a carierei pentru tineri

Liceenii claselor a X-a, a XI-a și a XII-a din capitală au participat la trei seminare de instruire în domeniul integrării sociale și proiectării carierei. Seminarele au fost organizate de Institutul de proiecte și tehnologii umaniste *Noosfera* cu suportul Programului Canadian pentru Inițiative Locale. Potrivit reprezentanților *Noosfera*, seminarele menționate au avut drept scop informarea, instruirea și formarea abilităților de integrare socială și economică a tinerilor în condițiile perioadei de tranziție la economia de piață.

Totodată, aceste seminare au tins spre acordarea asistenței psihologice și ajutorului practic la proiectarea carierei.

În cadrul seminarelor tinerii au fost familiarizați și cu metodele de realizare, între care consultații de orientare profesională în grup. De asemenea, li s-a vorbit despre oportunitățile de pregătire și de plasare în câmpul muncii, modalități de căutare activă a unui loc de muncă, instrumente de autoreclamă (CV, scrisoare de intenție, scrisoare de motivație).

Liceenilor li s-au oferit consultații de orientare profesională ce presupun determinarea profilului profesional personal, ca rezultat al aplicării unui set de teste.

8. Formulați 5 întrebări la text, utilizând reperele:

1. Ce fel de seminar ?
2. De cine ?
3. Ce abilități ?
4. Cu ce ?
5. Crezi că ?

9. Scrieți 4 enunțuri în care cuvântul *centru* să aibă sensuri diferite.

.....
.....
.....
.....

10. Completați textul cu formele cerute de context.

UNICEF educă tinerii din satele moldovenești

Recent, în comuna Biești, r-nul Orhei, a fost inaugurat Centrul (regional) de rezerve pentru tineri „Bineva”. Centrul este, practic, o inovație pentru Republica Moldova. Tânărul de la sat va avea acces la tehnologii (electronic) (modern) și informații din Internet. (Principal) obiectiv al acestui proiect este educarea și ocuparea tinerilor cu lucruri utile.

Comuna Biești a devenit, astfel, o ramificație a rețelei care, mai târziu, își va extinde activitatea în (întreg) republică, oferind tinerilor de la cea mai (fraged) vârstă șanse de afirmare și exprimare a opiniilor.

Se lucrează foarte mult în domeniul informării (corect) a tânărului în ceea ce privește problemele societății, creând, astfel, premise pentru o mai (bun) integrare (social)..... a tinerilor și prevenind un comportament (greșit)

Centrul de la Biești asigură tinerilor din comună accesul la informație privind drepturile și obligațiile lor.

11. Scrieți câte o întrebare pentru fiecare fragment al textului.

.....

12. Folosind ca reper textul de mai sus, răspundeți argumentat la întrebarea:

– Credeți că tinerii din Moldova au nevoie de asemenea proiecte?

.....

13. Formulați sfaturi pentru o mai bună integrare socială a tinerilor în societate.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.

14. Alcătuiți o scrisoare adresată tinerilor și îndemnați-i să-și construiască un viitor demn.

Dragi tineri,

.....

15. Exprimați-vă părerea.

Copiii sunt atrași de frumusețe, pentru că ei înșiși sunt frumoși. (*Honore de Balzac*)

Copiii trebuie crescuți pentru ei, nu pentru părinți. (*Nicolae Iorga*)

Copilul este asemenea unei plante: are nevoie de soare, de mângâiere și dragoste. (*Iulia Hasdeu*)

CHEIA EXERCITIILOR

Lecția 1

Ex. 3

Nu-l mai plângeți pe acela
Care-n lume singur nu-i,
Plângeți-l pe cel ce n-are
Moartea și Moldova lui.

(Din repertoriul lui Tudor Gheorghe)

Ex. 5

- 1) Barbara este din Italia, de la Modena.
- 1) Barbara activează în cadrul Programului *Salvați copiii (Amici dei bambini)*.
- 2) Barbara cunoaște trei limbi: italiana, engleza și româna.
- 3) Barbara a vizitat orașele Cahul și Bălți.

Ex. 6

- a) Republica Moldova e situată în sud-estul Europei.
- b) Suprafața Republicii Moldova este de 33.800 de kilometri pătrați.
- c) Populația Republicii Moldova e de 4 milioane 450 mii de locuitori.
- d) Orașul Bălți este situat în nord-vestul Republicii Moldova.

Ex. 15

- 1) Basarabeasca; 2) Orhei; 3) Tiraspol; 4) Cahul; 5) Bender; 6) Călărași; 7) Chișinău; 8) Comrat; 9) Soroca;
- 10) Cimișlia; 11) Dondușeni; 12) Bălți; 13) Edineț; 14) Grigoriopol; 15) Ialoveni; 16) Cantemir.

Lecția 2

Ex. 10

Centru, coline, sectoare, locuitori, ambasade, rute, căi, drumuri.

Ex. 11

- 1) Bulgaria; 2) Franța; 3) Germania; 4) România; 5) Rusia; 6) SUA; 7) Ucraina.

Ex. 16

îl, ne, îi, te, mă, mă, te, o, o, o.

Lecția 3

Ex. 9

de, la, la, la, în, la, cu, în, în, în, în, dintre, în, de, în, la, la, la, în.

Ex. 12

- 1) Cupcea; 2) Bieșu; 3) Barbu; 4) Casapu; 5) Doga; 6) Tănase; 7) Neamțu; 8) Bolocan; 9) Peicev;
- 10) Munteanu; 11) Drăgan; 12) Soțchi; 13) Mișova.

Ex. 13

A fost, a avut, a relatat, a povestit, au produs.

Lecția 4

Ex. 7

N-are gură, dar știe multe și spune multe (cartea).

Ex. 8

Casetă, cretă, casetofon, clopoțel, creion, computer, cântar, calculator, clepsidră, călimară, compas, cronometru, cadou (cutie).

Ex. 13

Să devină, a depus, a trecut, a lucrat, scria, mergea, a hotărât, îndeamnă, să nu renunțe, repetă.

Ex. 17

1) Profesorul mi-a acordat încă o șansă. 2) Ei v-au dăruit cadouri simple, dar necesare. 3) Rectorul le-a înmănat diplomele. 4) Studentul ne-a promis că se va corecta. 5) Colegul ți-a propus să citești această carte.

Ex. 18

1) I-am anunțat. 2) Am găsit-o. 3) L-am scris. 4) Au corectat-o. 5) A întrebat-o.

Lecția 5**Ex. 3**

Cât trăim pe-acest pământ,
Mai avem un lucru sfânt:
O câmpie, un sat natal,
O clopotniță pe deal.

(*Nicolae Dabija*)

Ex. 9

Este așezată; alături de; Chișinău; întemeiată; unele versiuni; a fost arsă; a fost zidită; a fost renovată; este legată de.

Ex. 13

1) Japca; 2) Saharna; 3) Hotin; 4) Căpriană; 5) Țâpova; 6) comoară; 7) Soroca; 8) Bender; 9) Chițcani; 10) Trebujeni.

Ex. 14

Era, avea, aveam, vroiam, știam.

Lecția 6**Ex. 6**

Numele lui Ion Suruceanu este familiar melomanilor. De treizeci de ani, îndrăgitul interpret este în prim-planul scenei profesionale. Este unul dintre marii favoriți ai publicului spectator, cel mai solicitat de compozitori și de textieri.

Se poate spune că a impus un stil original în muzica ușoară. Repertoriul său rămâne a fi cunoscut și îndrăgit de mai multe generații de melomani.

Chiar de la primele evoluări, în compania formației *Noroc*, Ion Suruceanu a convins publicul că are un talent deosebit, că este posesorul unei voci distincte.

Aceste calificative îl fac să persevereze și mai mult, să nu dezamăgească marele public. Drept dovadă sunt cântecele de ultimă oră, pătrunse de aceeași emotivitate și profunzime.

Fiind întrebat în ce constă marea-i popularitate, Ion Suruceanu a afirmat că secretul nu este unul ieșit din comun: a dorit să cânte tot ce este aproape de sufletul omului – dragostea, frumosul. Și a reușit!

Ex. 8

Interprete, muzică, intuiție, artistă, frumusețe, voce, romanțe, cântece, cântecul, melodiile, manieră, registrul, veselie, tristețe, rezerve, memoria, cântecul.

Lecția 7**Ex. 15**

- 1) Colegii o să meargă mâine la Internet-club.
- 2) Aici o să navigheze pe internet vreo două ore.
- 3) Apoi o să plece la bibliotecă.
- 4) Aici o să citească ziarele apărute azi.
- 5) După aceasta o să scrie un referat.
- 6) Seara o să privească știrile la televizor.

Lecția 8**Ex. 11**

Să înmânez, să vorbească, să lege, să menționez.

Lecția 9

Ex. 6

Există, te bucuri, vine, știm, am reușit, vom face, s-a născut, cântau, trebuie.

Ex. 10

Ținea, ne spălăm, chema, dădea, pregătea, aduna, venea, era, ne așezam.

Lecția 10

Ex. 9

Aromele, bogate, proaspătă, se pot prepara, băuturi, oțetul.

Ex. 14

Ajutați, trimită, spune, întrebuițez, spuneți.

Lecția 11

Ex. 13

Municipiului, transforma, orașeni, program, catalog, ultimului, completarea, vizitată.

Lecția 12

Ex. 11

Era, a întrebat, ai face, s-a așezat, a întocmit, a făcut, a descoperit, are, este.

Lecția 13

Ex. 4

- 1) Statul geto-dac s-a constituit în sec. I până la Hristos.
- 2) Primul rege al geto-dacilor a fost Burebista.
- 3) Decebal a reînființat în sec. I după Hristos statul dac centralizat, destrămat după moartea lui Burebista.
- 4) Armatele romane au cucerit Dacia în anul 106 după Hristos.
- 5) În anul 275 după Hristos, armatele romane părăsesc Dacia.
- 6) Alexandru cel Bun, Petru Rareș, Alexandru Lăpușeanu, Ioan-Vodă cel Cumplit, Ștefan cel Mare, Vasile Lupu.

Ex. 11

- 1) Citește, te rog, materialul despre Ștefan cel Mare.
- 2) Concretizezi, te rog, dacă nu înțelegi ceva.
- 3) Compară, te rog, aceste două cărți de istorie.
- 4) Participă, te rog, la conferință.

Lecția 14

Ex. 6

Integrarea europeană este o prioritate strategică a Moldovei. Unul din scopurile principale constă în consolidarea independenței și suveranității statului. E necesară dezvoltarea diplomației bilaterale și multilaterale. În viitor se vor stabili relații de colaborare cu toate statele lumii. Vor fi consolidate relațiile de parteneriat cu Portugalia, Spania, Italia, Olanda, Suedia, Danemarca, Elveția. Vor fi dezvoltate relații mai strânse cu Germania, Franța, Anglia, Austria, Canada, China și Japonia.

Ex. 10

Spre, pe, în, cu, la, de, la.

Ex. 12

Realizare, reușită, internă, importantă, dezvoltare.

Lecția 15

Ex. 10

Regional, electronice, moderne, principalul, întreaga, fragedă, corecte, bună, socială, greșit.

Pregătire prepress: *Epigraf S.R.L.*
Chişinău tel./fax 22.85.87, 22.59.80
e-Mail: epigraf@moldova.cc

Desene: *Sergiu Puică*
Procesare computerizată: *Anatol Timotin, Veronica Mariş*
Lector: *Ala Rusnac*

Tiparul executat la Firma Editorial-Poligrafică *Tipografia Centrală*,
MD 2068, Chişinău, str. Florilor 1, Republica Moldova

str. 31 August 1989, nr. 131
MD 2012 Chişinău, Republica Moldova
Tel.: (373-22) 220-045 Fax: 220-041
E-mail: registry.md@undp.org
Internet Home Page: <http://www.undp.md>